

Het inhoudelijke verslag:

1. De activiteiten/de verschillende onderdelen p.3
2. De bezoekersaantallen per locatie p.89
3. Het aantal betalende bezoekers (kaartverkoop) p. 91
4. De gegenereerde geldstromen van derden (fondsen en sponsoring) p.92
5. De wijze van omslag van inkomsten over de instellingen (locaties) p. 92
6. Recensies p.93
7. Landelijke promotie p. 104
8. De betekenis van de samenwerking tussen de culturele partners en voor het culturele profiel van Enschede p.104
9. Financieel verslag: kosten verschillende onderdelen, baten/kaartverkoop en geldstromen derden (fondsen & sponsoring) p. 106
10. De wijze van omslag van inkomsten over de instellingen (locaties) p. 107

APPENDIX

1. De activiteiten/de verschillende onderdelen

Deelnemende kunstenaars

Rijksmuseum Twenthe:

[Atelier van Lieshout](#) - [Jonathan Meese](#) (D) - [David Cerny](#) (CZ) - [JR](#) (FR) - [Laibach-Kunst](#) (SL) - [IRWIN](#) (SL) - [Electroboutique](#) (RU) - [Goldie](#) (UK) - [TOPOTEK 1](#) (D) + [Superflex](#) (DK) - [Conor Harrington](#) (UK) - [Koken Ergun](#) (TR) - [Ahmet Ogut](#) (TR) - [Christoph Schlingensief / Paul Poet](#) (D/AT) - [FEMEN](#) - [Marc Bijl](#) - [Teun Castelein](#) - [Miktor & Molf](#) - [Aldo van den Broek](#) - [Jeroen Kooijmans](#) - [Felix & Mumford](#) - [Alicia Framis](#) - [Sander Breure & Witte van Hulzen](#) - [Jonas Ohlsson](#) - [Ego Leonard](#) - [Lilith Love](#) - [Jan Cremer](#) - [Gert Jan Kocken](#) - [Hugo Kaagman](#) - [Hans Citroen](#) - [Henk Wildschut](#) - [Elmer de Gruijl](#) - [Stefan Gross](#) - [Harold de Bree](#) - [Ekatarina Mitichkina](#) - [Rob Hornstra](#) - [Bert Teunissen](#) - [Willehad Eilers](#) - [Ronald Ophuis](#) - [ViaOral](#) - [Matjaž Štuk & Alena Hudcovičová](#) - [Sebastiaan Schlicher](#) - [Henriette Waal](#) - [Rob van der Hoeven](#) - [Aldert Mantje](#) - [Idiots](#) - [Alers](#) - [Vhils](#)

curator: Kees de Groot. JR, Vhils, Natasja Alers, Aldo van den Broek.

curator: Oscar van Gelderen

Lezingen Twentse Salon 26 mei:

[Jos de Mul](#) - [Pieter Steinz](#) - [Henk Wildschut](#) - [Bas Bardie](#)
more..

Cremermuseum aka Balengebouw:

[Jan Cremer](#) - [Marina Abramovic](#) - [Marc Bijl](#) - [Hugo Kaagman](#) - [Boris Tellegen](#) -
[Aldo van den Broek](#) - [Marc van Elburg](#)- [ViaOral](#) - [Midas Zwaan](#) - [Booyabase](#) -
[Pipsqueak was here!!!](#) - [Olaf Mooij](#) - [Laura Lappi](#) - [Pure Evil](#) (UK) - [Rob van](#)
[der Hoeven](#) - [Stefan Gross](#) - [St. Art Gallery](#) - [Lebowski Publishers](#) - [art](#)
[KITCHEN](#) - [Charles of London](#) - [Studio Complex](#) - [eerst!](#) - [FILTER](#)
[Tkkr Lab](#) - [MAFF](#) - [Fabrieksschool ateliers](#) - [B93](#) - [Twente University](#)

Museum TwentseWelle:

Metal Heart: [Arno Coenen](#), [Abner Preis](#), [ROYAL STEEZ](#), IRIS, [Martin C. de](#)
[Waal](#), Chaometric

Concordia 21rozendaal

[Kirsten Wilmink](#) - [Merijn Hos](#) - [Matthias König](#) - [Jan Pötter](#) - [Inge Meijer](#) -
[Daniel Maalman](#) - [Sarah Bijlsma](#) - [Hans Runge](#) - [Roel van Putten](#) - [David](#)
[Scheidler](#) - [Robert Rickhoff](#)

TETEM kunstruimte:

[Arne Boon](#) - [Martin Boverhof](#) - Bas Gebbing - [Anne Gentenaar](#) - [Peter](#)
[Gentenaar](#) - [Roy Gerritsen](#) - Daan van Hassel - [Daan Kars](#) - Cor Kats - [Bas](#)
[Klompmaker](#) - Koen van Lier - [NOTA BENE Visual](#)

ArtEZ:

Students [AKI ArtEZ CrossmediaDesign](#) - Dubbelportretten van inwoners

Enschede Identifying Europe:

Expositie in Roombeek openbare ruimte en in exporuimte ArtEZ.

Arthur van Megen - Wesley Jansen - Tes Heijstek - Tony Docekal - Didem

Altinci - Nicole Jacob - Mark Overweg - Liesbeth Hofste - Jensi Myftaraj -
Mirjam Leppers - Pascal Fien - Lea Suijkerbuijk - Laura Signer

Dynamo Expo:

[Jenseits von Gefühlen - Mari Girkelidse](#)

Public Space Roombeek:

[Architects of Air](#) (UK) - [Refunc](#) - Eddie The Eagle Museum - Teun Castelein - Felix & Mumford - Miktor & Molf - [ViaOral](#) - Olaf Mooij - Jelle de Graaf + David Scheidler - IAA Architecten, IAA Stedenbouw & Landschap - Andre Beumers
Streetpainting: 4D,3D,2D, [Leon Keer](#), [Eduardo Relero](#), [Ruben Poncia](#), [Valentina Sforzini](#), [Vera Bugatti](#), [Cuboliquido](#), [Matthew May](#), [Remko van Schaik](#) – Novak, Pearl Ballooning - Silent Disco: 18 days of live Music
[Tessa Hendriks](#): Dromen van je ideale huis, terwijl je rechten- en statenloos in de Vluchtkerk verblijft? Lever je witte spullen en bouwmaterialen in, klus mee en bouw het droomhuis voor Mamma Fatima! [Lees meer...](#)

Architects of Air (UK)

PLANETART presenteerde in 2005 het luminarium Amazozo bij GGOBOT op de Oude Markt te Enschede. Twente maakte voor het eerst kennis met de hallucinerende interieurs van deze reuzeninflatables.

Dit jaar komt Architects of Air met hun nieuwste werk, MIRACOCO, opgesteld in het hart van architectuurwijk Roombeek. Spectaculaire domes en gangenstelsels, een vormgeving direct ontleend aan de Noord-Afrikaanse en Islamitische architectuur, en een gelaagde verwijzing naar het thema van de TB13, Identifying Europe...

Open Air Cinema:

Oude Markt

31 mei: In this World

1 juni: Iron Sky

Jan Cremer cafe @ cafe het Bolwerk

Heb je ook een Cremer poster, replica of LP? Lever deze in ter expositie bij het Bolwerk!

Partner Projects:

24 mei ArtEZ Studium generale - A New Dawn ([Muziekcentrum Enschede](#))

Ik schilder jouw huis, jij zingt een lied op de verjaardag van mijn vriend. De buurman begint een boerderij op het dak van zijn huis. Kunstenaars verkopen door oma gebreide handschoenen, de opbrengst is voor een kunstproject. Het kan allemaal anders! [Lees verder...](#)

3 & 7 juni [Ypsmael & Atomsk](#) - [Datashock & Pretty Lightning](#) (the Loch - Cromhoffsbleekweg)

6 juni SLAYER ([Muziekcentrum Enschede](#))

8 & 9 juni Performance Art Event (diverse locaties) www.performanceartevent.nl

9 juni [Kunst in het Volkspark](#) (11:00 - 17:30u)

+ diverse pop-up & guerrilla acties! (diverse locaties)

Lezingen en debat

- Datum: Zondag 26 mei 11-17 u
- Locatie: Rijksmuseum Twenthe
- Toegang: regulier tarief RMT of passepartout Twente Biennale.

Een programma met diverse optredens, presentaties en lezingen in het kader van Twente Biennale 2013 in samenwerking met Twentse Salon van Rijksmuseum Twenthe. Mmv Pieter Steinz, Jos de Mul en vele anderen.

Gobelinzaal

13:45-14:00 uur Artist talk Bas Bardie

14:00-14:30 uur Lezing Pieter Steinz

14:00 uur Het OverdagKoor Enschede

14:40-15:10 uur Lezing Jos de Mul

15:00 uur Het OverdagKoor Enschede

15:20-15:40 uur Artist talk Henk Wildschut

15:45-16:05 uur Artist talk Teun Castelein

16:10-16:30 uur Lezing [TOPOTEK1](#) (engelstalig)

Het DNA van Europa

Lezing door Pieter Steinz (voormalig redacteur van NRC Handelsblad en directeur van het Nederlands Letterenfonds)

De Franse keuken, de Engelse tuin, de Russische roman, de Italiaanse cinema – Europa is meer dan Brussel en Straatsburg of de eurocrisis en de Griekse Tragedie. Maar wat bindt Europa verder? Welke culturele verworvenheden zijn typisch Europees en maken de Europeaan trots? Deze vragen staan centraal In een tijd waarin politiek gezien de Europese Unie onder druk staat, en in alle Europese staten grote politieke partijen de blik weer naar binnen keren. Pieter Steinz begint aan een onderzoek naar het bindweefsel van Europa.

Europa: Het tragische continent

Lezing door Jos de Mul (Jos de Mul is hoogleraar filosofie van mens en cultuur aan de Erasmus Universiteit Rotterdam)

Jos de Mul behandelt in zijn lezing de vraag: Wat is Europa, vanuit een filosofisch perspectief. Hierbij zal hij proberen om uit leggen wat we bedoelen met het tragische wereldbeeld van Europa, aan de hand van vergelijkingen tussen het Amerikaanse en het Europese wereldbeeld. Omdat beide continenten bepaalde historische overeenkomsten kennen, worden ze samen vaak als deel gezien van de 'Westerse wereld'.. Mede daarom is het interessant om het onderscheid in identiteit te onderzoeken.

Highlights

23 mei: Opening

15.30 u Rijksmuseum Twenthe

Officiële opening door wethouder Marijke van Hees

Live: Bloodfet & DJ Lonely

18.00 - 20.00 u opstijgen Darth Vader Balloon

Live in Balengebouw: 45 RPM by RobNow, the Sounds of Savage Cool

17.00 - 21.00 u live music + fashion show

20.00 u Maarten van Rossem

22.00 u Afterparty Atak cafe: live Gob\$au\$age (UK) DJ Jean PlastiQ

24 mei t/m 9 juni: Dagelijks expositie

voor openingstijden zie [Locaties](#)

24 mei

18.00 - 20.00 u opstijgen Darth Vader Balloon

ArtEZ Studium Generale (partner event) Muziekcentrum

Streetpainting live

25 mei

18.00 -20.00 u opstijgen Darth Vader Balloon

Streetpainting live

26 mei

11.00 - 17.00 u Twentse Salon: TB symposium Rijksmuseum Twenthe
streetpainting live

27 mei

streetpainting live

31 mei

22:00 u Open Air cinema Oude Markt

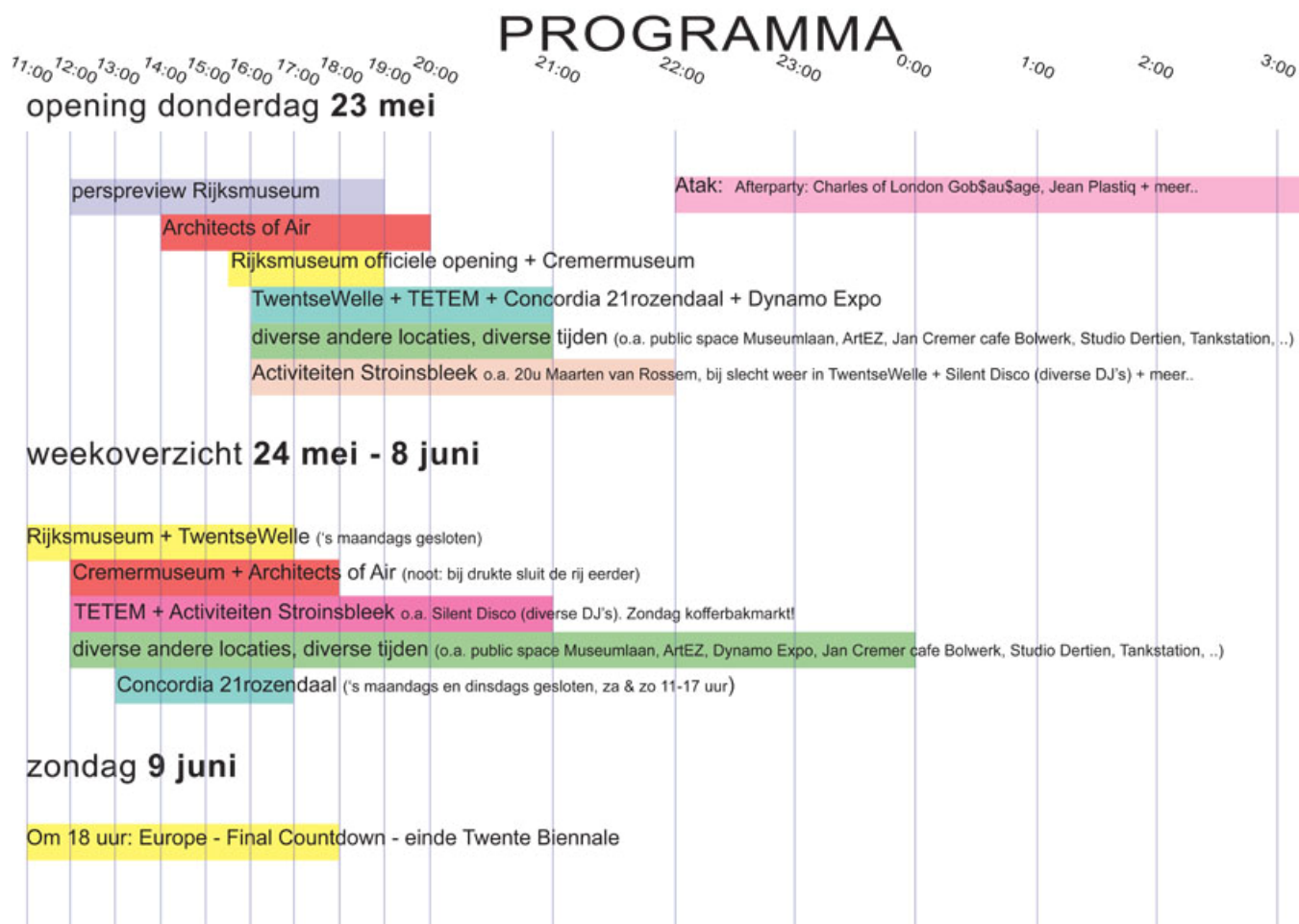
1 juni

22:00 u Open Air cinema Oude Markt

6 juni

22:00 u **Slayer live** (partner event by Atak)

8 en 9 juni Performance Art Event (partner event)

Daarnaast diverse events:

TETEM: Er zijn drie soorten speciale groepen geweest

Netwerk bijeenkomsten

- een partner bijeenkomst op 27 mei voor de partners van Netwerkstad Twente. Een bijeenkomst rond het onderwerp Twentse samenwerking op het gebied van cultuur en ruimtelijke ontwikkeling. (24 bezoekers)
- Een kennisdeling bijeenkomst op 29 mei voor de voortgezet speciaal onderwijs scholen uit Overijssel (16 bezoekers). Het onderwerp was cultuur in het speciaal onderwijs
- Een netwerkbijeenkomst in het kader van de regeling Cultuur educatie met Kwaliteit op 4 juni (19 bezoekers)

Deze groepen hebben geen programma's bezocht waarvoor een kaartje nodig was (alleen TETEM, Balengebouw en eindigend op de Stroinksbleek.

D494 projectformat voor project weken rond AoA

Bezoekdatum	28 mei 2013
Naam school	Het Assink, Neede
Aantal deelnemende leerlingen	60 leerlingen & 5 begeleiders Totaal 8 workshops
	Architect of Airs en Metalheart of Born digital
Overeengekomen prijs	€ 270,-

Bezoekdatum	30 mei
Naam school	VSO de Linde - Deventer
Aantal deelnemende leerlingen	18 leerlingen & 4 begeleiders
	Rondleiding door Architects of Air
Overeengekomen prijs	n.v.t.

Bezoekdatum	29 mei
Naam school	Grundel - Hengelo
Aantal deelnemende leerlingen	36 leerlingen en 3 begeleiders totaal 4 workshops
	Architects of Airs en Metal Heart of Born digital
Overeengekomen prijs	€ 120,-

Bezoekdatum	29 mei
Naam school	SL Zuid
Aantal deelnemende leerlingen	6 II en 1 begeleider
	Rondleiding
Overeengekomen prijs	Rondleiding : 7 x toegang AoA a euro 3,50 € 24,50

Bezoekdatum	4 juni
Naam school	SL Kottenpark
Aantal deelnemende leerlingen	3 groepen a 30 II = 90 II & 6 begeleiders
	Rondleiding en workshop AoA
Overeengekomen prijs	3 groepen a euro 60,- € 180,-

Bezoekdatum	7 juni
Naam school	De Triviant, neede
Aantal deelnemende leerlingen	53 leerlingen en 10 begeleiders
	Rondleiding door de Twente Biënnale (duur 3 uur)
Overeengekomen prijs	€ 430,- inclusief cultuurbus (€ 150,-)

Specifieke boekingen voor Twente Biënnale

Totaal aantal deelnemende leerlingen = 263

Totaal aantal begeleiders = 29

Aantal leerlingen workshop + rondleiding = 90

Aantal leerlingen alleen workshops = 36 + 60 = 96

Aantal leerlingen alleen rondleidingen $53 + 6 + 18 = 77$

Totaal = 15 workshops

Schoolklassen die niet direct hebben geboekt voor een Twente Biënnale workshop of rondleiding over de Twente Biënnale maar wel de tentoonstelling Born digital hebben bezocht Kunstlab (1-6-2013, 27 II), Technasium (13&14-6-2013, 22+20 II) = 69 II

Combinatiebezoek bezoekers Netwerkstad Enschede, pitstop Economische Motor Twente. Juli 2012 hebben het Twentse bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en de overheden een visie en actieplan voor de economische toekomst van Twente opgesteld: de Economische Motor Twente.

Tweemaal per jaar informeren wij elkaar over de voortgang tijdens een pitstop; een soort van onderhoudsbeurt zeg maar, kort en doeltreffend met als doel te kunnen versnellen. De volgende EMT-Pitstop is donderdag 23 mei 2013. Het ontvangst is vanaf 16.00 uur, het programma van 16.30 -18.00 uur met afsluitend een netwerkborrel.

Wij denken dat u erbij 'hoort' te zijn. Denkt u dat zelf ook? Geeft u ons 2 argumenten waarom u wel of niet bij Pitstop2 'Kennis delen' hoort te zijn. Daarmee voorziet u ons van werktuigen, olie en schroeven om deze Pitstop inhoudelijk te optimaliseren.

We kunnen het ons niet veroorloven te vertragen in de focus op de inzet op de economie van Twente, op de meest krachtige manier. We hebben elkaar daarbij nodig. Onderwerpen waar wij de lamp op willen zetten zijn: De profilering van Twente, Toerisme en Innovatie, het belang van de Twentse binnensteden voor de EMT.

Daarnaast diverse bijeenkomsten, aanmeldingen van groeps-uitje personeel van zorginstelling in Twente. Twee Rotary events.

- 1 Rijksmuseum Twenthe
Lasondersingel 129-131
rijksmuseumtwenthe.nl
Hoofdexpo
 - 2 Public space
 - 3 Dynamo Expo
H.B. Blijdensteinlaan 85
dynamo-expo.nl
 - 4 Cremermuseum
 - 5 Architects of Air
*Kaartverkoop tot 17 u. Bij drukte
sluit de rij eerder. Ivm kwetsbaarheid
van de installatie: geen schoenen en
ieder kind tot 16 jaar onder begeleiding
van een volwassene.*
 - 6 DARTH VADER ballon
(23, 24 en 25 mei)
 - 7 TwentseWelle
Het Rozendaal 11
twentsewelle.nl
 - 8 Concordia 21rozendaal
Het Rozendaal 21
concordia.nl
 - 9 Info en Kassa
Silent Disco
Horeca
 - 10 TETEM kunstruimte
Stroinksbleekweg 16
tetem.nl
 - 11 AKI ArtEZ
Hulsmaatstraat 35
artez.nl
- P** Gratis parkeren
op het parkeerterrein en
in omliggende straten.

+ diverse pop-up locaties en guerrilla acties

Arrangementen

Twente Biennale bood ism Twents Bureau voor Toerisme en hotels, diverse heerlijke arrangementen aan, zodat u uw bezoek kunt combineren met al het heerlijk dat Landgoed Twente te bieden heeft.

Landgoed Arrangement:

2 Overnachtingen in een Royale landgoedkamer
2 x Landelijk ontbijt
1 x Verrassend 3-gangen diner op de dag van aankomst
1 x Passepartout voor entree Internationale kunstmanifestatie; Twente Biennale 2013 (bij reservering geeft u aan welke dag uw voorkeur heeft)

Prijs per persoon: € 175,00 per arrangement (o.b.v. 2 personen per kamer)

Golf, Wellness & Beauty faciliteiten

Landgoed Hotel De Wilmersberg - Rhododendronlaan 7 - 7587 NL De Lutte

0541 585 555 info@wilmersberg.nl www.wilmersberg.nl

Hotel Scholtenhagen - natuur arrangement:

Laat u op de fiets of te voet meevoeren in de afwisseling van bossen, heidevelden, veengebieden en zandverstuivingen.

2-nachten special

- 2x overnachting
- 2x uitgebreid ontbijtbuffet
- Passepartout voor 1 dag toegang tot Twente Biennale 2013

€59,50 per persoon per arrangement

3-nachten special

- 3x overnachting
 - 3x uitgebreid ontbijtbuffet
 - Passepourtout voor 1 dag toegang tot Twente Biennale 2013
- €79,50 per persoon per arrangement

Deze prijzen zijn op basis van 1 of 2 personen in een kamer.

Exclusief €1,50 toeristenbelasting per persoon per nacht.

Best Western Hotel Scholtenhagen Eibergsestraat 157 7481 HJ

Haaksbergen Tel. +31 (0)53 573 10 20 www.hotelscholtenhagen.nl

Hotel Rodenbach - Kwaliteit in Enschede:

Hotel Rodenbach aanbieding op 24 mei, 25 mei of 26 mei 2013,
Alleen voor bezoekers van Twente Biennale. Graag vermelden bij het reserveren.

- Overnachting op basis van 2 personen op een kamer
- Ontbijt
- Incl. entree (12 euro) Twente Biennale incl. ArchitectsofAir
- Prijs € 65 p.p. (1 persoonskamer toeslag € 30)

Uitgangstips zie: <http://www.uitzinnig.nl/details/a80b840b-7a32-4217-9be3-41119d6c8c42/21Rozendaal.aspx>

Hotel-Restaurant Rodenbach Parkweg 37 7513 AR ENSCHEDE Tel.:
0031 (0)53 4800 200 www.rodenbach.nl

Campeer-Arrangement:

Tent kampeerders 5,- p.p. per nacht i.p.v. 7,-

Familie kampeerplaats 16,- per plaats per nacht i.p.v. 27,- o.v.v. Twente

Biennale
 Keppelerdijk 200
 7534 PA Enschede
 Tel 053 4611372
info@twentse-es.nl

Identifying Europe

Jonathan Meese, Marina Abramovic, Marc Bijl, David Cerny, Atelier van Lieshout en vele andere kunstenaars met werk rond het thema Europa, in Rijksmuseum Twenthe en... [Lees meer](#)

Roombeek Cultuurpark

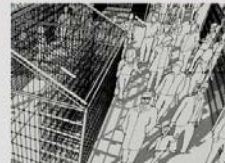
De 2e editie van TB vindt plaats in de openbare ruimte en bij de culturele partners. Innovatieve stedenbouw kenmerkt nu de wijk die werd verwoest door de vuurwerkramp. [Lees meer](#)

Architects of Air

Midden in Roombeek staat Miracoco, de 1200 vierkante meter reuzen-inflatable uit de UK, een hallucinerend labrynt dat in design is afgeleid van islamitische architectuur... [Lees meer](#)

Museumlaan Defensiezone

De aa van Roombeek wordt getransformeerd tot een zone van transfers en detentie, door de kunstenaars van collectief Refunc uit Den Haag. Vluchtierk verplaatst? [Lees meer](#)

Jan Cremer & Art Fair Expo

Het Balengebouw, al jaren voorbestemd als Cremer Museum, wordt ingenomen door Marc Bijl, Hugo Kaagman, Boris Telegen, maar ook de TB Art Fair Expo, mediakunst, film... [Lees meer](#)

Streakcultuur & The Esthetics of Evil

Metalheart, het project rond beeldende kunst en black Metal, nu bij TB in Museum TwentseWelle, met biervatenkunst van Arno Coenen, 4D metalclips van Abner Preis...

Daily Silent Disco

18 dagen lang dansen in het Silent Disco paviljoen, met de beste talenten uit Oost-Nederland achter de knoppen: trap, dubstep, experimental, en playlists van ArtEZ Conservatorium.

Lezingen en debat

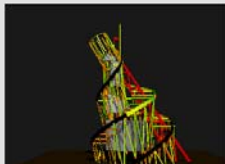
Maarten van Rossem, Pieter Steinz, Jos de Mul, Henk Wildschut en anderen over Europa: de geschiedenis, nabije toekomst en de actualiteit, in relatie tot de positie van de kunst... [Lees meer](#)

23 mei niet te missen opening!

vanaf 15 u officiële opening + party + DJ's bij de locaties en Darth Vader luchtschutten hem weersomstandigheden alleen VRLUDAG, live zigeniermuziek, lezing van Maarten van Rossem, afterparty [ATAK](#).

Tatlin revisited for Europe 2013

Het epicentrum van TB13 is het Stronksbleek, met horeca, infobalie/kassa, Silent Disco, artistieke paviljoens die als winnaars van de ontwerp-wedstrijd van TB door jonge architecten en...

Slayer, performances, sidekicks

Tijdens TB, een uitgebreid randprogramma, door culturele partners in de stad: ArtEZ Stadium Generale, Performance Festival, Fashionshow en poppodium Atak presenteert SLAYER.

Nazi's on the Moon

Op 1 juni is de film IRON SKY te zien in de Open Air Cinema op de Oude Markt! Nazi's op de maan met een soundtrack door de Slowaakse industrial legende Laibach. Meer Laibach-Kunst in Rijksmuseum Twenthe!

Team:

Concept en directie: Kees de Groot & Viola van Alphen

Ontwikkelpartner: Wilja Jurg **Locatiemanagers:** Aike Lütkemöller, Marie Janin, Guido Bertling, Lena Stahl, Laura Smits, Gyanne Stunnenberg, Marieke Bragt, Carmel Roege, Lukas Baumann

Communicatieteam: Martine Willekens, Vera Wamsteeker, Laura Smits, Lukas Baumann, Leonor Jonker, Sven Schlijper, Jasper Teunissen, Frank Morssinkhof, Arne Broekhoven, Bliss Media, Enschede Promotie

Techniek: Robin Scheick, Peter Jan aka PJ Media, Vanadinet

Team: Arthur Holstvoogd, Bram de Weert, David Scheidler, Dene Terhorst, Enzo Meijer, Jaap Mutter, Jan Lange, Jan Krühle, Jay Minimal, Johannes Langkamp, Joey Kremer, Jeroen Desauois, Julian Gerke, Hans Runge, Hervé, Ian Unriel, Kai Schöllkopf, Kris Kuster, Krischan de Beer, Lena Knäpper, Lena Stahl, Luz Esperanza Rueba, Mara Weerkamp, Marjolein Zurburg, Mark van Beek, Marloes Staal, Mauro Lap, Mehdi el Bazi, Merlin Marski, My Anh Hanh, Nicole Urban, Niek Bosma, No-no Groenen, Peter Schreuder Peters, Quinta Clason, Riduan Ringes, Roberto Gemin, Sabine Kelka, Sanne Hassink, Sarah Glemnitz, Sebastian Gräve, Sascha de Grave, Sophie Spitters, Gyanne Stunnenberg, Veronika Roy, Victor Lorne, Willemijn Calis, Ward Schellekens, Wouter Kops, Yingqi Long

Met dank aan: de vele partners en vrijwilligers

Rijksmuseum Twenthe

Museum TwentseWelle

TETEM kunstruimte

Concordia 21roendaal

Het Vrijdag

Tankstation

Dynamo Expo

Studio Dertien

Bakblik

LizzBizz

café Bolwerk (aka Jan Cremer café)

Nacht van het Geluid

Jeroen Kumeling

Elwin Rumpfmair

ArtEZ conservatorium, multimedia

AKI ArtEZ kunstacademie

ArtEZ Studium Generale

Universiteit Twente, Creative Technology

Twents Bureau van Toerisme

de VluchtKerk

Enschede Promotie

Patrick Drijver - Drijver Audiovisuele Communicatie, Enschede

Cyril Wermers

de Woonplaats

Klerkx Art Agency

Oscar van Gelderen (gastcurator)

Charles Riva Collection

Fragma-Entertainment

WORKX

Kunst & Museumkrant Oost-Nederland

Prismare

Oddstream festival

RIJKSMUSEUM
TWENTHE

TETEM
KUNSTRUIMTE

TwentseWelle

CONCORDIA
FILM • THEATER • EXPOSITIE

ArtEZ

DYNAMO
EXPO

de woonplaats

UNIVERSITY OF TWENTE.

METROPOLIS M

L
I
M
A

vpro

SUBBACULTCHA!

GONZO *(circus)*

 raab
karcher

ODDSTREAM
MULTIMEDIA
FESTIVAL
26 / 27 / 28 okt 2012

LEBO
WSKI
ACHIEVERS

de
vlucht
kerk

workx

GROENEWAS
TEXTIELDRUKKERIJ

Café Het Bolwerk
SINCE 1904

LOOK
FOR
IT
GALLERY

TANKSTATION
cultureel vulpunt

LIZZBIZZ
Catering

Daarnaast voor het paviljoens project:

Euro Moulding (jerrycans bar)

IAA stedenbouw en landschap

IAA architecten

Andre Beumers Architect

Bartels ingenieurs (Constructieve berekeningen)

Aannemersbedrijf van der Molen (PVC buizen en koppelstukken en lijm dak silent disco)

Vestzaktheater (Verlichting: Theaterspots 4x, motor voordraaiendiscobol met kleurfilter, trusts)

Bertus Workel (Discobol of bollen, brandwerende spuitbussen)

Mondice reclame (Letters op gekleurdplakfolie)

Labex (Strokengordijnen: 11 rollen a 50 meter)

De stijl (Underlaymentvloer/regelwerk/toebehoren)

Leverink transport (Vervoer jerrycans naar Roombeek)

Programma TWENTE BIËNNALE

[Twente Biënnale 2013](#) (23 mei t/m 9 juni) is de tweede editie van een evenement met internationale topkunst en Oost-Nederlands talent. Het biedt spraakmakende exposities, lezingen, performances, muziek, partnerprojecten en veel meer. TB13 gaat over de geschiedenis, de nabije toekomst, maar vooral over de actualiteit van Europa: de EU, de crisis, het populisme, Fort Europa, Griekenland, en de veranderende positie van de kunst hierin. Vanuit diverse invalshoeken worden bijdragen geleverd door kunstenaars, vormgevers, architecten, denkers, schrijvers en anderen. Bestaat er een Europese Identiteit en hoe staat het met de positie van de kunst anno 2013?

Workshop structuur

- De workshops duren 90 minuten.
- Het programma bestaat uit een rondleiding, workshop en een reflectie moment.
- Per dag kunnen drie schoolklassen twee workshops volgen.

Aanbod Voortgezet Onderwijs

Workshop A | Architects of Air

Midden in Roombeek staat het nieuwste reuze opblaasbaar gebouw van het Engelse AoA opgesteld. 900 vierkante meter buitenaardse verwondering. Met een ontwerp dat geïnspireerd is op de Islamitische architectuur, is dit kunstobject waar je door heen kan dwalen een gelaagde verwijzing naar het thema van de Biënnale.

- A. De workshop start met een inleiding over het kunstwerk Architect of Air. Het opblaasbare gebouw laat zien hoe beeldende vormgeving en techniek samenkomen. In de inleiding wordt de koppeling gemaakt met de beeldaspecten ruimte, licht, kleur, vorm en compositie.
- B. De leerlingen mogen een kijkje nemen in het opblaasbare gebouw met de lichtdoorlatende wanden. De felle kleuren en de lange gangenstelsels geven een speciale spectaculaire kleur-, licht- en geluidservaring.
- C. Aansluitend aan deze ervaring nemen de leerlingen deel aan een reflectiegesprek. Wat heb je gezien? Wat heb je gehoord? Hoe heb je dit ervaren? Zijn er associaties met andere gebouwen?

Meer informatie over de sculptuur: <http://www.architects-of-air.com>

Workshop B | Born digital

TETEM kunstruimte doet mee aan de tweede editie van Twente Biënnale en heeft Born Digital gevraagd twee tentoonstellingen te ontwikkelen. De eerste is te zien in de medialab ruimte die middels digitale en interactieve installaties ingaat op de vraag of er een Europese identiteit bestaat. De medialab expo is een speelplek voor jong en oud en geeft de internationale samenwerkingen en karakter van Born Digital weer. De tweede tentoonstelling Born Digital DIY is te zien in de vrije ruimte en screening space. Bezoek voor een compleet overzicht onze website: www.tetem.nl

- A. De workshop start met een rondleiding door de medialab ruimte en de vrije ruimten. Het thema van de Twente Biënnale (de identiteit van Europa) wordt onderzocht en er wordt een relatie gelegd met de verschillende installaties.
- B. De leerlingen gaan aan de slag met een VJ-machine. Met behulp van een VJ-machine wordt een stopmotionfilm ontwikkeld waarin identiteit de hoofdrol speelt.
- C. Aansluitend aan deze workshop nemen de leerlingen deel aan een reflectiegesprek: Wat heb je in jou filmpje willen laten zien? Hoe heb je dat in beeld gebracht? Hoe heb je visie op de identiteit van Europa verbeeld?

Workshop C | Metalheart

De Twente Biënnale vindt plaats in de openbare ruimte en bij de culturele instellingen in Roombeek. In de Twentse Welle is de expositie Metalheart te zien. Het project bestaande uit beeldende kunst en black Metal, met biervatenkunst van Arno Coenen en 4D metalclips van Abner Preis.

- A. De workshop start met een rondleiding door de expositie Metalheart. Het thema van de Twente Biënnale (de identiteit van Europa) wordt onderzocht en er wordt een relatie gelegd met de verschillende installaties.
- B. De leerlingen gaan een muziekvideo produceren met als thema identiteit. Met behulp van het eigen lichaam en de installaties uit de omgeving worden er geluiden geproduceerd die opgenomen worden met de videocamera. Met het geschoten film materiaal leren de deelnemers een goedlopend storyboard ontwerpen en dit op een creatieve manier om te zetten naar een muziekvideo.
- C. Aansluitend aan deze workshop nemen de leerlingen deel aan een reflectiegesprek: Wat heb je in jou filmpje willen laten zien? Hoe heb je dat in beeld gebracht? Hoe heb je visie op de identiteit van Europa verbeeld?

Tijden

De planning is gebaseerd op de openingstijden van de architects of air (1^e entree om 12.00 uur) en het gegeven dat er een maximum bezoekersaantal per uur is.

Indien 2 school klassen samen willen reizen is dit mogelijk. In dat geval de aankomsttijden van de groep die het eerste aankomt en de vertrek tijden van de groep die als laatste weggaat aanhouden.

Data	Starttijd	Eindtijd	Onze code
Periode	9.45	13.00	AoA 1O
	10.15	13.30	AoA 2O
week 22	10.45	14.00	AoA 3
ma 27/5 t/m vr 31/5	11.15	14.30	AoA 4
	11.30	14.45	AoA 1M
&	11.45	15.00	AoA 5
week 23	12.00	15.15	AoA 2M
ma 3/6 t/m vr 7/6	12.15	15.30	AoA 6

Programma TWENTE BIËNNALE

[Twente Biënnale 2013](#) (23 mei t/m 9 juni) is de tweede editie van een evenement met internationale topkunst en Oost-Nederlands talent. Het biedt spraakmakende exposities, lezingen, performances, muziek, partnerprojecten en veel meer. TB13 gaat over de geschiedenis, de nabije toekomst, maar vooral over de actualiteit van Europa: de EU, de crisis, het populisme, Fort Europa, Griekenland, en de veranderende positie van de kunst hierin. Vanuit diverse invalshoeken worden bijdragen geleverd door kunstenaars, vormgevers, architecten, denkers, schrijvers en anderen. Bestaat er een Europese Identiteit en hoe staat het met de positie van de kunst anno 2013?

Workshop structuur

- De workshops duren 90 minuten.
- Het programma bestaat uit een rondleiding, workshop en een reflectie moment.
- Per dag kunnen drie schoolklassen twee workshops volgen.

Aanbod Primair Onderwijs

Workshop A

Architects of Air

Inleiding over het kunstwerk Architect of Air terwijl er om het gebouw gelopen wordt.

Midden in Roombeek staat het nieuwste reuze opblaasbaar gebouw van het Engelse AoA opgesteld. 1200 vierkante meter buitenaardse verwondering. Met een ontwerpdat geïnspireerd is op de Islamitische architectuur, is dit luminarium een gelaagde verwijzing naar het thema van de Biënnale.

De aandacht ligt op kleur, emotie en er is een spel element. Vervolgens mogen de leerlingen in het opblaasbare gebouw kijken. Zodra ze naar buiten komen is er een moment van reflectie. Wat hebben ze gezien? Hoe hebben ze het ervaren? Zijn er associaties met andere gebouwen?

Workshop B

De workshop start met een rondleiding door de sculpturen die op de stroinkbleek opgesteld staan.

Europa verbeeld

De houten kassa & informatiebalie is gebaseerd op de toren van Babel. Het idee hierachter is dat Europa een veeltalig bouwwerk is dat nog steeds niet af is. Het horecapaviljoen is gebouwd van jerrycans die gevuld zijn met water uit de Bleek. Deze jerrycans staan symbool voor het verschil tussen arm en rijk.

De silent disco zweeft tussen bomen en heeft in het midden een houten haspel waar omheen een industriegordijn is gebouwd. De transparante gordijnen zorgen ervoor dat het paviljoen zich aan elke omgeving kan aanpassen. Hiermee wordt de flexibiliteit uitgebeeld die de huidige maatschappij vraagt.

Dome: Europa wordt door Jelle en David verbeeld als een koepel waar wij als Europeanen in leven. Deze dome is van jerrycans gemaakt en het uitgifte punt van koptelefoons voor de silent disco.

Afvalbeesten

Je leert anders te kijken naar alledaagse verpakkingen en deze materialen samen te stellen tot een nieuw beeld. Levensgrote insecten tot micro mensen gemaakt van recycleer materiaal behoren tot de mogelijkheden.

Reflectie: Waarom heb je gekozen voor dit afvalmateriaal? Hoeveel verschillende materialen heb je gebruikt om tot dit nieuwe beeld te komen? Welk materiaal spreekt jou het meeste aan en waarom? Wist je meteen wat je wilde maken en hoe komt dat?

Specificatie Rijksmuseum Twenthe:

Ahmet Ögüt (TR)

***Oscar William Sam* (2012, 3'56'')**

Het gefilmde tentenkamp in Manhattan vormde het epicentrum van de *Occupy Wall Street* beweging. De titel is afgeleid van wijze waarop Amerikaanse ordehandhavers individuen identificeren. Terwijl identiteit en doel van de wijzende persoon onduidelijk blijven, noemt hij de meest populaire Amerikaanse voornamen. Het werk zinspeelt op de vermeende anonimiteit van betrokkenen bij protestbewegingen en het verschuivende terrein tussen macht en onmacht, dader en slachtoffer.

Ögüt richtte het Turkse paviljoen in tijdens de Biënnale van Venetië in 2009 en won in 2011 de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs.

Alicia Framis (NL)

***Secret Strike Rabobank* (2004, 9'17'')**

Framis transformeert de alledaagse handelingen van Rabobankpersoneel in een geheime choreografie van lichamen die tot stilstand komen. In tegenstelling tot een publieke staking binnen de context van de Europese economische crisis, draait de *Secret Strike performance* van Framis om de confrontatie met onszelf. Een staking kan bescheiden en toch krachtig zijn; als iedere dag iemand een paar minuten stopt met werken, kan dit gevaarlijke consequenties hebben...

Alicia Framis werkte onder meer in opdracht van het Museum of Contemporary Art Shanghai (2007) en het Atomium in Brussel (2005).

Kunstcollectie Rabobank

Christoph Schlingensief (D) en Paul Poet (AT)

***Ausländer raus!* (Oostenrijk, 2002)**

In *Ausländer raus!* wordt Big Brother-televisie als politieke actievorm ingezet. Na een rechts-populistische overwinning tijdens de Oostenrijkse verkiezingen (2000) bedacht geëngageerd theater-, televisie- en filmmaker Christoph Schlingensief een reality-concept waar deze documentaire uit voortkwam (regie: Paul Poet). Asielzoekers werden in containers opgesloten en konden het land uit worden gestemd. Het project zorgde voor veel opschudding.

Schlingensief (1960-2010) speelde een belangrijke rol in het Duitse culturele- en medialandschap. In 2011 werd aan zijn werk een Gouden Leeuw uitgereikt door de Biënnale van Venetië.

Electroboutique (RU)

***Big Green Head* (2011)**

***Big Talking Cross* (2011)**

Electroboutique (Chernyshev & Shulgin) is producent van unieke creatieve elektronica, een mediakunst-galerie en een kunstenaarscollectief. Het maakt gebruiksvriendelijke elektronische apparaten en computerprogramma's, die tegelijkertijd interactieve kunstwerken zijn. De werken van Electroboutique zijn grensoverschrijdend op cultureel- en nationaal niveau. Modern design, popart, commercieel protest, crititainment en vooruitstrevende informatietechnologie gaan hand in hand. In 2009 won Electroboutique de Kandinsky Award. Vanaf 2012 is Electroboutique een zelfstandige stichting die sociaal- en politiek relevante kunst ondersteunt.

FEMEN bij GGOBOT Pussy Riot Tribute Night (2012)

Deze performance van FEMEN tijdens GGOBOT (Enschede, 2012) vond plaats in het kader van de *Free Pussy Riot*-beweging en heeft tot veel publiciteit geleid, onder meer in Russische- en Oekraïense kranten. FEMEN is een wereldwijde activistische vrouwenbeweging die opkomt voor algehele

seksuele en sociale vrijheid in de wereld. Deze ideologische sextremisten laten zich keihard horen en zien tegen homofobie, geweld, dictatorschap en de uitbuiting in de seksindustrie. Met provocerende leuzen op het bovenlichaam duiken zij o.a. op tijdens bijeenkomsten waar wereldleiders aanwezig zijn.

Goldie (UK)

Dynamo (2011)

Dark Diva (2009)

Goldie is graffiti-artiest, mede grondlegger van de drum 'n bass, DJ, acteur en producer. Hij begon ooit met zijn graffitikunst in de straten van Birmingham en Wolverhampton. Tegenwoordig worden zijn creaties opgenomen in de privécollecties van miljonairs en filmsterren. De BBC documentaire 'Classic Goldie' (2009) liet de veelzijdigheid van Goldie als muzikant en artiest zien. Hij besteedt aandacht aan primaire technieken en is zich bewust van de Afrikaanse, Zuid-Amerikaanse- en Indiaanse invloeden op de Europese maatschappij en kunst.

Courtesy Eddie Lock, London

Hugo Kaagman

Ambition (2013)

Cremer, positieve vibes (2013)

Kaagman is de King of Stencil: de levensgrote sjablonen die hij al eind jaren zeventig maakte, maken hem tot een van de grote pioniers van de wereldwijde street art-beweging. Hij ontwikkelde zich van old school politiek actieve kunstenaar tot een hedendaagse urban artist. Zijn werk is echter altijd politiek- en maatschappelijk geëngageerd gebleven. Hij beschilderde muren en gebouwen over de hele wereld, bewerkte vliegtuigstaarten met Delftsblauwe motieven, en was de enige Nederlandse afgevaardigde die door Banksy en Tristan Manco werd uitgenodigd op het door hen georganiseerde Cans Festival in 2008.

IRWIN (SL)

NSK Passport Holders (Londen, 2007), 80 minuten

Dit beeldmateriaal kwam tot stand i.s.m. filmmaker Esben Hansen en antropoloog Julie Boticello. In 1992, tijdens de nasleep van de Sloveense onafhankelijkheid, richtten IRWIN en Laibach (onderdelen van het collectief *Neue Slowenische Kunst*) de fictieve staat NSK op. Deze staat is een utopisch formatie die geen fysiek grondgebied heeft, en paspoorten geeft aan iedereen die bereid is zich te identificeren met haar grensoverschrijdende grondbeginselen. Het heeft nu duizenden 'inwoners' wereldwijd, waarvan een groot percentage in Nigeria. Daar geloofden mensen dat ze met het NSK-paspoort naar Europa konden reizen.

IRWIN (SL)

Words from Africa

Words from Africa bestaat uit vele brieven die door Nigerianen zijn geschreven. IRWIN is onderdeel van het collectief *Neue Slowenische Kunst*, opgericht in Ljubljana na het uiteenvallen van Joegoslavië. In de jaren 80 verwierf de NSK een reputatie door heel West-Europa, Amerika en Japan. Het heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in de politieke en culturele geschiedenis van Slovenië en voormalig Joegoslavië. In 1992 werd de fictieve NSK-staat opgericht, waarvoor veel Nigerianen een paspoort aanvroegen in de veronderstelling dat ze ermee naar Europa konden.

Jeroen Kooijmans

Fata Morgana (2006), 1'33"

In tegenstelling tot een hallucinatie bestaat datgene wat wij zien wel degelijk bij een 'fata morgana'. Door een meervoudige luchtspiegeling doemt het beeld op van iets dat zich elders bevindt. Ooit

lagen er duizenden kilometers tussen deze kerk en de moskee waarin deze transformeert. Een poëtisch, realistisch of angstwekkend beeld?

Jeroen Kooijmans (1967) is opgeleid aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam. De duidelijke invloed van de schilderkunst kenmerkt zijn werk.

Jonathan Meese (D)

Caligularray and Nerobotoz dancing like dr. Fantomasns in the Lolitadzioz-karaoke-bar 'Quillerguido' (2013)

Jonathan Meese (1970) maakt beeldende kunst en is performancekunstenaar. In zijn werk verweeft Meese filosofische, mythologische, politieke en culturele thema's. Het is de *Diktatur der Kunst* die hij propageert; onderwerp je aan kunst en er is geen religie meer nodig. De kunst van Meese heeft op het eerste gezicht een rauwe, niets en niemand ontziende uitstraling, waarmee hij reageert op het geweld en de perversie van de moderne tijd. Bij nadere beschouwing blijkt er echter ook ruimte te zijn voor humor en kinderlijke speelsheid. *Caligularray and Nerobotoz dancing like dr. Fantomasns in the Lolitadzioz-karaoke-bar 'Quillerguido'* kent haar wereldpremière bij Twente Biennale...

JR (FR)

Delivery in Monrovia, Liberia (2009)

JR (1983) is een Franse 'photographeur' die zijn geëngageerde, monumentale zwart-witportretten overal ter wereld buiten plakt: van golfplaten daken in krottenwijken tot randstedelijke locaties. Zo betreft en vangt hij de aandacht van mensen die geen typische museumbezoekers zijn. Zijn werk mixt 'Art' met 'Act' en draait om toewijding, vrijheid, identiteit en grenzen.

In 2011 ontvangt hij de TED-prijs (Technology, Entertainment, Design), die ieder jaar wordt uitgereikt aan een uitzonderlijke wereldverbeteraar.

Collectie Oscar van Gelderen / Manuela Klerkx

Köken Ergun (TR)

Flag (Bayrak) (2006, 9'01")

Flag is het tweede deel van een videoreeks over Turks nationalisme. Deze film werd opgenomen tijdens het "Feest van de Kinderen", een nationale feestdag op 23 april waarop de eerste bijeenkomst van het nieuwe Turkse parlement en de officiële neergang van het Ottomaanse rijk in 1920 worden herdacht. Deze patriottistische performance, met als gastheer de burgemeester van Istanbul, is bedacht door volwassenen maar vol overgave uitgevoerd door kinderen. Voor deze film ontving hij de Tiger Award 2007 van het Rotterdam Film Festival.

Laibach

Europa einkaufen (2013)

Laibach is een Sloveense muziekgroep en maakt deel uit van het kunstenaarscollectief *Neue Slowenische Kunst*. Sinds de oprichting in 1980 doen de totalitaire verschijning van de groep, hun propagandistische manifesten en provocerende politieke uitingen veel debatten rijzen over de daadwerkelijke politieke positionering.

Laibachs publieke optredens bestaan uit krachtige, monumentale concerten waarbij de leden gekleed zijn in uniform. In hun schilderkunst en grafische kunst verwijzen zij sterk naar de avantgardistische kunstgeschiedenis, het socialistisch realisme (de officiële kunststijl van de Sovjet-Unie) en de totalitaire iconografie.

Lilith Love

Who's coming to dinner? (2009)

The painter (2010)

Vanaf 2006 maakt Lilith Love zelfportretten om haar verhalen te vertellen. Vrouwen, identiteit, genderbending en het alledaagse leven zijn hierbij belangrijke thema's, waarbij vrijheid en gelijkheid

altijd centraal staan. Met haar zelfportretten zoekt ze naar het meest kwetsbare dat een mens in zich kan herbergen. Zo probeert ze het geloof in onze menselijkheid te hervinden. Lilith Love is meerdere malen genomineerd voor 'The Photography Masters Cup', en voor de titel 'Kunstenaar van het Jaar' door de Nationale Kunstweek (2010).

Stefan Gross

Kleines Triebwerk (2013)

Gross (Duitsland, 1964) recreëert bestaande objecten in suikerspinroze sculpturen. Enerzijds om een vrolijke tegenhanger te bieden voor de serieuze wereld waarin wij tegenwoordig leven, anderzijds als verwijzing naar het verval waarmee de media ons overspoelen. De roze straalmotor verwijst bijvoorbeeld naar het vorig jaar neergestorte vliegtuig in Nigeria. Toch is Gross hoopvol over de toekomst: het verval van ons tijdperk biedt kansen om na te denken over de toekomst.

Samen met Stella Boess won hij de Frits Philips Kunstprijs, toegekend door het Museum Kunstlicht in de Kunst (Eindhoven 2008).

Sander Breure & Witte van Hulzen

The Shores of an Island I Only Skirted (2012, 14'35")

Een idyllisch portret van de natuur. Een schijnbaar onschuldig landschap, totdat we beseffen waarnaar we kijken: het Noorse eiland Utøya, waar rechtsextremist Anders Breivik op 22 juli 2011 een politieke aanslag pleegde uit angst voor een multicultureel Europa. Zeventig socialistische jongeren kwamen om. Zowel Breivik als de immigranten die de oversteek naar Europa wagen, handelen vanuit hun eigen, contrasterende, utopische idealen.

Breure en Van Hulzen wonnen in 2009 de Tent Academy Awards en de René Coelho prijs.

TOPOTEK 1 (D), BIG architects (DK) en Superflex (DK)

Superkilen (2012)

Superkilen is een kilometerlang park in de multiculturele wijk Nørrebro in Kopenhagen, Denemarken. BIG architects, ontwerp bureau Topotek 1 en kunstenaarscollectief Superflex creëerden deze kleurrijke openbare ruimte die de zestig verschillende culturen uit de wijk vertegenwoordigt en verenigt. De bewoners kozen de onderdelen ervan: Chinese palmbomen, een Marokkaanse fontein, Israëlische putdeksels, Arabische verkeersborden en Russische neonreclame. Door de gemeenschap actief te betrekken bij het vormgeven van het park, streeft *Superkilen* naar een maximale vrijheid van meningsuiting. Het is genomineerd voor de prestigieuze European Union Prize for Contemporary Architecture-Mies van der Rohe Award(2013)

Marc Bijl

Culture Politics (2003)

Marc Bijl combineert in zijn werk de bekende beeldtaal van instituten (zoals multinationals en staten) met beeldelementen uit de jeugd- en protestcultuur zoals de punk- en gothic beweging. Zo bevraagt hij de onderliggende machtsverhoudingen tussen het individu en de maatschappij, en ondermijnt hij de machtsstructuren die de massacultuur kenmerken. Door de Nederlandse en Europese vlag van gotische letters te voorzien, krijgen hol geworden begrippen en symbolen een nieuwe lading.

In 2004 ontving Bijl de Charlotte Köhler Prijs en in 2008 won hij de Theo Wolvencamp Prijs.

Culture Politics: Collectie Johannes Teisen

Teun Castelein

Lampedusa (2013)

Speciaal voor Twente Biennale vertrok kunstenaar Teun Castelein onlangs naar Lampedusa, het Italiaanse eiland voor de kust van Libië. Het staat bekend als toeristische trekpleister, maar is tegelijk berucht om het immigratievraagstuk; regelmatig stranden hier boten met Afrikaanse vluchtelingen. Castelein doet verslag van deze schrijnende tegenstelling met een video-commercial. Daarin wordt

de kijker opgeroepen om een gestrande Afrikaanse boot te kopen voor een nieuw leven in de Amsterdamse grachten....

(Allah (2012) over de poging om Allah als merknaam te deponeren.....

Halbe bier (2012) ism Henriette Waal

Aldo van den Broek

Die Unvollendete (2013, collectie Klerkx Art Agency)

Belgrade 2 (2013, courtesy of the artist)

De schilderijen en sculpturen van de in Berlijn gevestigde Van den Broek (1985) zijn onheilspellend maar tegelijk multi-interpretabel. Zijn werk bestaat uit verschillende lagen rauw straatmateriaal, zoals de historische lagen van een stad. Van den Broek geeft uitdrukking aan de mistroostige schoonheid van geteisterde - denkbeeldige of bestaande – steden. De schilderijenserie *Made in Belgrade* is een persoonlijk verslag van een bezoek aan Belgrado, waarmee Van den Broek de ziel van deze door oorlogen en conflicten gehavende stad blootlegt.

Ego Leonard

Ego Leonard is een icoon in de wereld van de guerrillakunst. Hij presenteert zichzelf als een gigantische Legoman, afkomstig uit een virtuele wereld die wordt gekenmerkt door geluk en solidariteit, zonder regels of beperkingen. Nu machtswellustelingen zijn wereld hebben gevonden, verkent hij de echte wereld door aan te spoelen op stranden zoals Siesta Key in Florida, onder grote mediabelangstelling. Zijn werk is vaak politiek en sociaal geëngageerd, met als doel een nieuw perspectief aan te nemen; de mooie elementen in onze wereld zien en bewonderen.

Jan Cremer

Aarde & Vuur (1984)

Na het voltooiën van zijn romanepos 'De Hunnen' (1983) schildert Cremer dit drieluik over *oorlog, bevrijding* en *vrede*. Het epos is een vlijmscherp portret van een oorlogsgeneratie. Jan Cremer is geboren op de dag dat in bevreesd Nederland de staat van beleg wordt afgekondigd op 20 april 1940. Op diezelfde dag vierten de nazi's de verjaardag van Adolf Hitler. Cremer brengt - als halfwees met een Oost-Europese moeder - zijn woelige jeugd door in het door oorlog geteisterde Twente. Op 16-jarige leeftijd keert hij de fabrieksstad Enschede de rug toe en meldt zich als beroepsmilitair bij de marine. Daarna trekt hij voorgoed de wereld in en maakt naam als schilder en schrijver. Cremer is een rebelse grootheid in de Nederlandse kunst en literatuur; woest en wild, compromisloos en barstensvol vrijheid.

Jan Cremer

De Hunnen, 'Geografische Kaart' (1983)

Origineel werkblad dat behoort tot het grote werkschema van het boek 'De Hunnen' (1983). De Hunnen waren nomadenstammen, die in de 5e eeuw vanuit Centraal-Azië door Europa trokken. Ze waren berucht om de grenzeloze verwoestingen die ze met hun paarden aanrichtten. In het boek 'De Hunnen' spelen grenzen en het woeste overschrijden ervan eveneens een belangrijke rol. Het boek is op de Twente Biënnale het grote middelpunt van de expositie in het Cremer Museum (Balengebouw).

Gert Jan Kocken

Buste van Napoleon (2012)

Deze installatie draait om een buste van Napoleon van de Italiaanse beeldhouwer Guiseppe Ceracchi. Na de staatsgreep van Napoleon in 1799, sloeg Ceracchi's bewondering om in haat en raakte hij betrokken bij een aanslag op Napoleon, waarvoor hij tot de guillotine werd veroordeeld. De gebruikte teksten en beelden vormen een gelaagde weergave van Nederland rond 1800, wanneer de basis van het huidige Koninkrijk der Nederlanden werd gelegd. Van der Capellen was een voorman

van de Nederlandse patriottenbeweging die zich in de Overijsselse Staten inzette voor vrijheden als het kiezen van de eigen bestuurders, vrije pers en geloofsvrijheid. In zijn anonieme pamflet *Aan het Volk van Nederland* (1781), kregen deze idealen een prominente plek.

Kocken toont de complexiteit van de geschiedenis en het collectieve geheugen. Ons herinneringsproces wordt beïnvloed door de massamedia die keerpunten in de wereldgeschiedenis tonen, en de officiële geschiedschrijving. Beide geven ze ambigue gebeurtenissen weer in heldere verhalen. Door historische beelden en teksten in nieuwe samenstellingen te presenteren, creëert Kocken verschillende gezichtspunten die de beschouwer aanzetten tot het denken over een alternatief verloop van de geschiedenis.

Kocken (1971) exposeerde in o.a. Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, STUK Leuven, Serralves Porto, Aperture Gallery New York, Alte Pinakothek München en Nederlands Fotomuseum Rotterdam.

Collectie Museum De Fundatie.

Hans Citroen

Palen voormalig dwangarbeiderskamp (2013)

Het boek 'Auschwitz-Oświęcim' (2011), door Hans Citroen en zijn vrouw Barbara Starzyńska, omschrijft Starzyńska's Poolse thuisstad Oświęcim, beter bekend als Auschwitz. De Nederlandse en Poolse associaties met de stad bleken sterk te verschillen. Terwijl Citroen het kamp kent als een herinneringsplek voor de massamoord op Europese Joden, leerde Starzyńska de oude fabriekscomplexen van het kamp als een overwinning van het communisme op het fascisme te zien. Tijdens de Twente Biënnale bouwt Citroen een poort van gereproduceerde concentratiekamppalen, voorzien van documentatie over de oorspronkelijke bouw van het concentratiekamp.

Henk Wildschut

Shelter (2009)

'The Jungle' is een gebied van een paar honderd vierkante meter nabij de haven van Calais, Frankrijk. Hier wachten duizenden mensen uit Irak, Afghanistan, Pakistan, Somalië, Sudan en Nigeria op een kans om naar Groot Brittannië over te steken, op zoek naar een beter leven. In de tussentijd bouwen ze tijdelijke hutten of tenten, gemaakt van afvalmateriaal. Om het erbarmelijke bestaan van deze vluchtelingen vast te leggen, fotografeerde Wildschut dergelijke 'shelters' in Calais, Zuid-Spanje, Duinkerke, Malta en Rome. In 2011 won het project de prestigieuze Dutch Doc Award.

Elmer de Gruijl

Saat kulesi (2011)

Saat kulesi (klokkentoren in het Turks) zorgde begin 2013 voor commotie. Het werk, waarop een vrouw met een hoofddoek een man bevredigt in een huiselijke setting, werd verwijderd uit een tentoonstelling op de Nijmeegse Radboud Universiteit na een klacht van een schoonmaakster die zichzelf in de geschilderde vrouw meende te herkennen. Een verontrustende ontwikkeling, want met zijn provocatieve werk wil De Gruijl juist een dialoog op gang brengen. De Gruijl heeft een obsessie met personages die zich verlaten voelen in de massa. Zijn portretten vangen de onbeholpenheid van ons bestaan.

Collectie J. Prinsen

Harold de Bree

Stealth Bat Drones (2013)

Op het eerste gezicht doen de werken van De Bree denken aan een stoere jongenswereld: grijs, groots, militaristisch en industrieel. Dan volgt het besef dat het om gereconstrueerde militaire objecten gaat. De esthetische aantrekkingskracht van zijn werk laat zich moeilijk rijmen met het

oorlogsgeweld en de destructie die ermee geassocieerd wordt. Het werk stelt de vraag of oorlogsvoering door de schone kunsten verbeeld kan of moet worden en herinnert ons eraan dat beschaving slechts een dun laagje vernis is.

Bert Teunissen

Domestic Landscapes

La Rue Heureuze #1 (2005)

Lützensömmern #6 (2005)

Dertien jaar werkt Bert Teunissen aan zijn project *Domestic Landscapes*, waarvoor hij bewoners van het Europese platteland in hun huiselijke omgeving fotografeert: van de Nederlandse Achterhoek waar hij vandaan komt, tot Kosovo en Litouwen. Een hoofdrol is weggelegd voor het natuurlijke daglicht, dat voordat de elektriciteit bestond, de architectuur en inrichting van woningen bepaalde. Ook identiteit en diversiteit zijn belangrijk; de verschillende culturen en lokale tradities zijn terug te zien in de interieurs.

Het boek 'Domestic Landscapes' (2007) won o.a. de Prix de la Photographie Paris (2008)

Ronald Ophuis

Birkenau 1 (2001)

Collectie Swagemakers

Yusuf Carries his Executed Brother Adem (2006)

Collectie Otto Nan

Het werk van Ophuis gaat over menselijk gedrag in extreme omstandigheden, veelal tijdens de zwartste bladzijden van de Europese geschiedenis. De grove textuur van zijn schilderkunst en de zware thematiek geeft het werk een intense lading. Ondanks onze eeuwenlange vertrouwdheid met afbeeldingen van geweld leidt Ophuis' werk tot emotionele reacties en controverses. Het maakt traumatische gebeurtenissen die vaak niet meer kunnen worden naverteld, zichtbaar.

Ophuis won o.a. de Kunstprijs Provincie Overijssel (1997) en de Jeanne Oosting Prijs (2004).

Matjaž Štuk & Alena Hudcovičová

Yahoo-gedrag, onderdeel 'Gulliver Projects' (v.a. 1995)

Matjaž uit Slovenië (voormalig Joegoslavië) en Alena uit Slowakije (voormalig Tsjechoslowakije)

werken sinds 1992 als duo samen. Yahoo-gedrag is onderdeel van hun langlopende 'Gulliver

Projects', gebaseerd op het boek 'Gulliver's Travels' (1726). Jonathan Swift schreef het boek als aanklacht tegen de oorlogen die de Europese landen in zijn tijd met elkaar voerden, maar het boek

was ook gericht tegen de houding van de mensheid tegenover zichzelf, dieren en de natuur. Yahoo-

gedrag noemde hij dit. Maar het boek was ook gericht tegen de mensheid in het algemeen, haar

houding tegenover zichzelf, de dieren en de natuur. Dit noemde hij "Yahoo-gedrag". In het Engels

betekent "Yahoo" nog steeds: "a rude, noisy, or violent person". Yahoo is nu de naam van een

zoekmachine. Bijna driehonderd jaar later is de thematiek van het boek helaas onverminderd

actueel.

David Černý (CZ)

***Entropa* (2009)**

Met zijn controversiële acties en beelden zorgde de Tsjechische David Černý meermalig voor opschudding binnen politiek Europa. In 2009 schonk de Tsjechische regering het werk *Entropa* aan de Europese Unie vanwege het Tsjechische voorzitterschap. Het verbeeldt de EU-lidstaten op satirische wijze en aan de hand van beledigende stereotypen. Na de onthulling in de hal van het Justus Lipsius gebouw in Brussel, was het werk meteen omstreden. Een paar dagen later bood de Tsjechische regering haar excuses aan.

Felix & Mumford (EG & NL)

***Mappings* (2013)**

Speciaal voor het thema van de Twente Biënnale, 'Identifying Europe', presenteren Felix & Mumford (Claire Fons & Gamal Eldin Fouad) een aantal werken uit hun serie *Mappings*. Het duo heeft verschillende wijken in hun woonplaats Berlijn in kaart gebracht, door sporen als graffiti en vandalisme systematisch te documenteren en samen te voegen in één beeld. Zo duiden en versterken zij het karakter van een subcultuur of wijk. Hun werk is opgenomen in museumcollecties in Utrecht, Berlijn en Porto en museumdirecteur Edwin Jacobs nomineerde ze voor de Re: Silver Award.

Wayne Horse (DE)

***THE PLAN* (2013)**

#12020220 #12020320 #12061962 #12021910

Willehad Eilers / WayneHorse is a german multidisciplinary artist living and working in Amsterdam, the netherlands.

In his ongoing project 'THE PLAN' he deals with paradise. Why did we get expelled, what is paradise, what do we expect it to be, and, most importantly, how do we get back there?

By analyzing our desires, and current way of life, Horse creates claims and suggests steps to be taken towards a general paradise for all.

Four of these steps are to be seen in the cabin here at the rijksmuseum.

for further updates on the plan, please consult www.waynehorse.com

ViaOral

(Jake and Dinos, Albert und Adolf, Geert en Marine, Goya et Napoleon, 2013)

ViaOral is een wisselend collectief dat environments en kunstprojecten produceert op het snijvlak van technologie, massamedia en populaire cultuur. Van zelfverklaarde NeoPopDadaArt Noise concepten tot totale chaos theorieën. In opdracht van de World Expo Shanghai in 2012 produceerden ze de verboden artfilm Bangkok, over she-males in Thailand. In 2010 won ViaOral de Kunstvlaai Award met een audio-visuele installatie voor de Russische Neverporn Community.

Rob van der Hoeven

***Fence* (2007)**

"...Grenzen en begrenzungen had Europa altijd al en ze krijgt ze nu weer. Het splitsen en samenvoegen van gebieden heeft geleid tot een mooi land dat we Europa kunnen noemen. Maar deze mooie schijn bedriegt. Uit lijfsbehoud maken we economische afspraken die nieuwe barrières veroorzaken. De economische vooruitgang wordt zo nodig door middel van gruwelijkheden bewaakt. Daden die we weer verwerpen... Iedere grens maakt slachtoffers.

Dit werk bevraagt of we van onze geschiedenis leren. Het lijkt erop dat we in herhaling vallen met ons grensbesef. Zijn er grenzen nodig om vrij te zijn?...."

Aldert Mantje

***Adolph Hitler* (2008)**

Naast een vakkundige schilder is Mantje medeoprichter van 'The Indoor Land Art Program', Aorta in Amsterdam en lid van de roemruchte groep Seymour Likely. Met de serie portretten van Hitler creëert Mantje tragikomische beelden die provoceren vanwege de uiterst menselijke situaties waarin Hitler zich bevindt. De politiek- en sociaal gekleurde serie is vervreemdend, maakt ongemakkelijk en is tegelijkertijd vermakelijk.

In dit portret krijgt Hitler bezoek van een politieagent ten tijde van het WK voetbal. Brazilië is zijn favoriet. Het werk is opgenomen in het boek *Beeld verplaatst* (2010) van Joost Zwagerman.

Collectie Van Gelderen/Klerkx

Ekaterina Mitichkina (R)

I am majesty and this is my crown (2012)

Mitichkina is afkomstig uit Wit-Rusland en studeerde aan de AKI ArtEZ in Enschede. Tegenwoordig woont en werkt ze in Berlijn en zet ze een internationaal residentieprogramma op voor kunstenaars om een dialoog te creëren tussen West- en Oost-Europa.

Haar tekeningen en sculpturen omvatten dagelijkse impressies maar ook droombeelden. Ze wordt er altijd op gewezen uit het land met de laatste Europese dictator te komen. Mitichkina verbeeldt hier een koningin zonder volgelingen, zonder land, met slechts een belachelijke kroon.

Ander werk is genomineerd voor 'best artwork' op re:rotterdam (2012).

Jonas Ohlsson (SE) /Blodfet & DJ Lonely

Euroman Cometh (2012)

In 1979 verscheen 'Euroman Cometh', het eerste solo-album van J.J. Burnel, bassist van Britse punkband The Stranglers. Het album was muzikaal gezien vernieuwend vanwege de combinatie van rock met electronica, maar was ook vernieuwend op conceptueel vlak: het idee van een Verenigde Staten van Europa ten tijde van de Koude Oorlog stond centraal. Europa zou zich losmaken van Amerika én Rusland. Jonas Ohlsson bouwt met deze installatie voort op de Europa-thematiek van Burnel. Kunst en muziek zijn nooit een doel op zich, maar een middel om existentiële vragen te beantwoorden en het leven te vieren.

Miktor en Molf

As the world turns (2012)

Miktor en Molf maken collages, schilderijen en merchandise. Ze zijn sociaal geëngageerd, hebben absurde humor, zelfspot, kennen hun moderne klassiekers en maken kunst volgens het principe: 'Art is Life. Life is Fun. Therefore: Art is Fun.' In hun manier van communiceren en leven, klinkt een frisse en moderne vorm van anarchie door die niet per se politiek beladen is of met onderdrukking te maken hoeft te hebben. Opgegroeid te midden van de Nederlandse politieke- en religieuze vrijheid, laten zij zich inspireren door de Wallen, Jan Cremer, Mondriaan, Theo Maassen en de Febo.

Vhils

De jonge Portugese street artist Alexandre Farto (1987) ,a.k.a. Vhils, is gefascineerd door de vernietigende effecten van tijd op mensen en de natuur. Zijn bekendste werk bestaat uit adembenemend mooie portretten, die hij eerst met verf en bleekmiddel schildert op de muren van verlaten gebouwen, om ze vervolgens uit te boren. De portretten zijn gezichten van onbekenden zoals zwervers, ouderen en excentriekelingen. Vhils werkt ook met collages (op billboards en papier) en installaties. Zijn veelbelovende kunst is ambitieus en poëtisch.

Vhils: collection Oscar van Gelderen / Manuela Klerkx

Natasja Alers

Ambiguous Existence (2012)

Natasja Alers (1985) woont en werkt in Amsterdam waar ze sculpturen uit lichaamsdelen creëert, die ze verkrijgt uit malafdrukken van verschillende mensen. Ze construeert de lichaamsvormen tot een collage tot er nieuwe, amorfere vormen ontstaan.

Voor haar sculpturen gebruikt ze een verscheidenheid aan kleuren, die ze op een schilderachtige manier toepast. Destructie, spanning, kwetsbaarheid en ambivalente gevoelens staan centraal binnen haar werk. Haar werken op de Twente Biënnale behoren tot de serie getiteld *Ambiguous Existence*.

Sebastiaan Schlicher

Sebastiaan Schlicher (1975) is geïnteresseerd in de manier waarop mensen verhalen gebruiken om mentale ruimtes te construeren waar ze kunnen vluchten voor de indringende informatievloedgolven van de buitenwereld. We zoeken naar betekenisgeving en vrijheid te midden van een gefragmenteerde, structuurloze wereld waarin ultra-individualisme en technologische vooruitgang overheersen. Schlichers tekeningen zijn gelaagde verhalen waarin fysieke- en psychologische overlevingsstrategieën een belangrijke rol spelen.

Idiots

Geologische vondst II (2012)

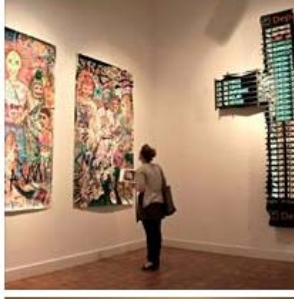
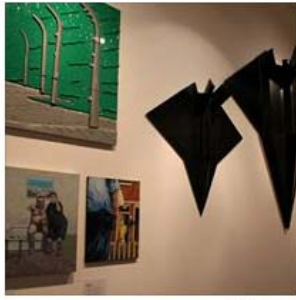
Afke Golsteijn en Floris Bakker vormen het kunstenaarsduo Idiots en wonen en werken in Amsterdam. Karakteristiek voor hun werk is het gebruik van natuurlijk gepositioneerd dierlijk materiaal, in combinatie met waardevolle elementen zoals borduurwerk en parels.

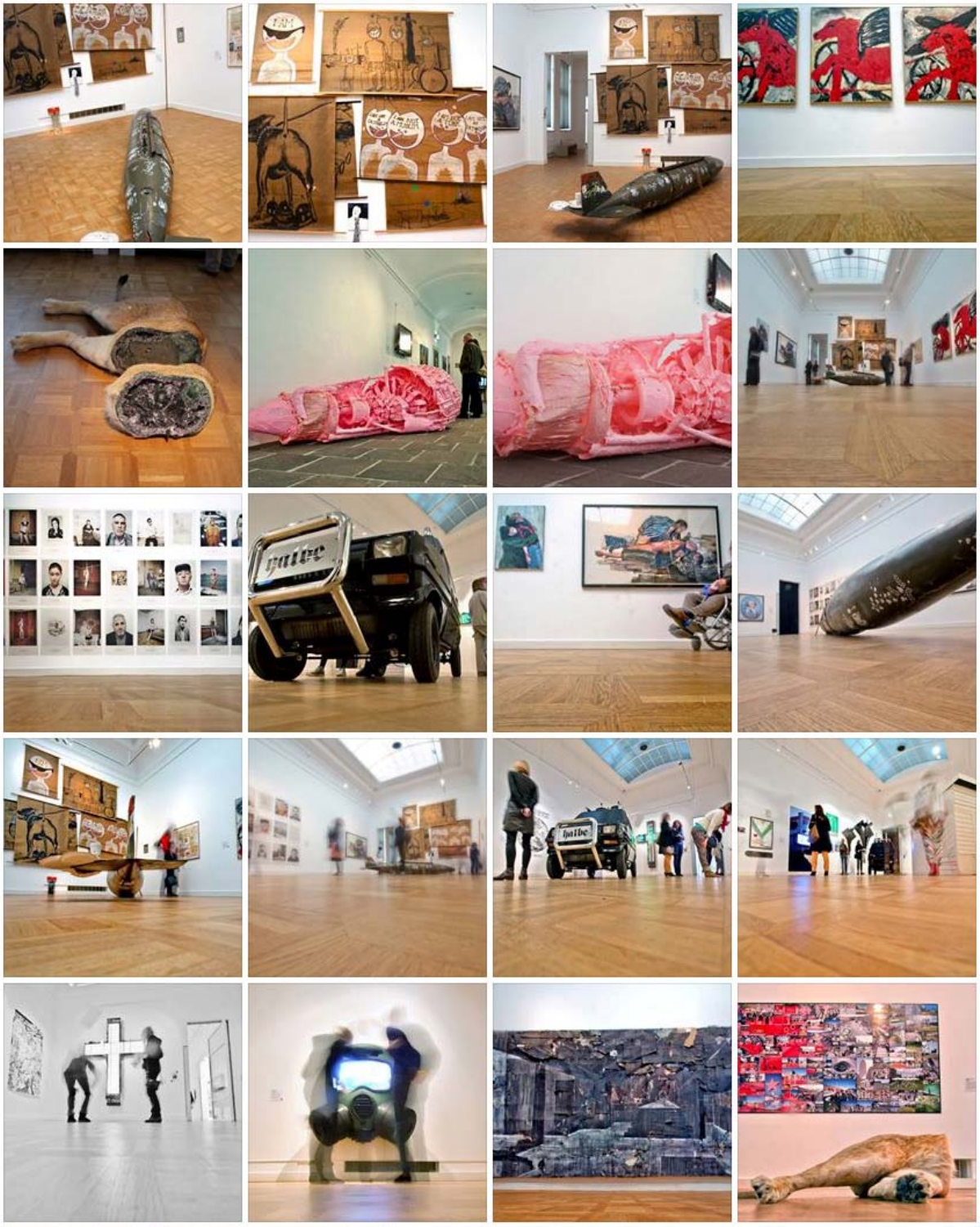
Zo geven zij een hedendaagse twist aan het memento mori concept, waarin het onvermijdelijk wordt om over onze eigen dood na te denken. Het tijdelijke materialisme en de eeuwige dood gaan samen. De verwijzing naar de Westerse luxe en hebzucht in combinatie met de eeuwig gefixeerde dood van een Afrikaanse leeuw, kan onder meer worden opgevat als een kritiek op het kolonialisme of de scheve verdeling van rijkdom in de wereld.

Courtesy: artKitchen

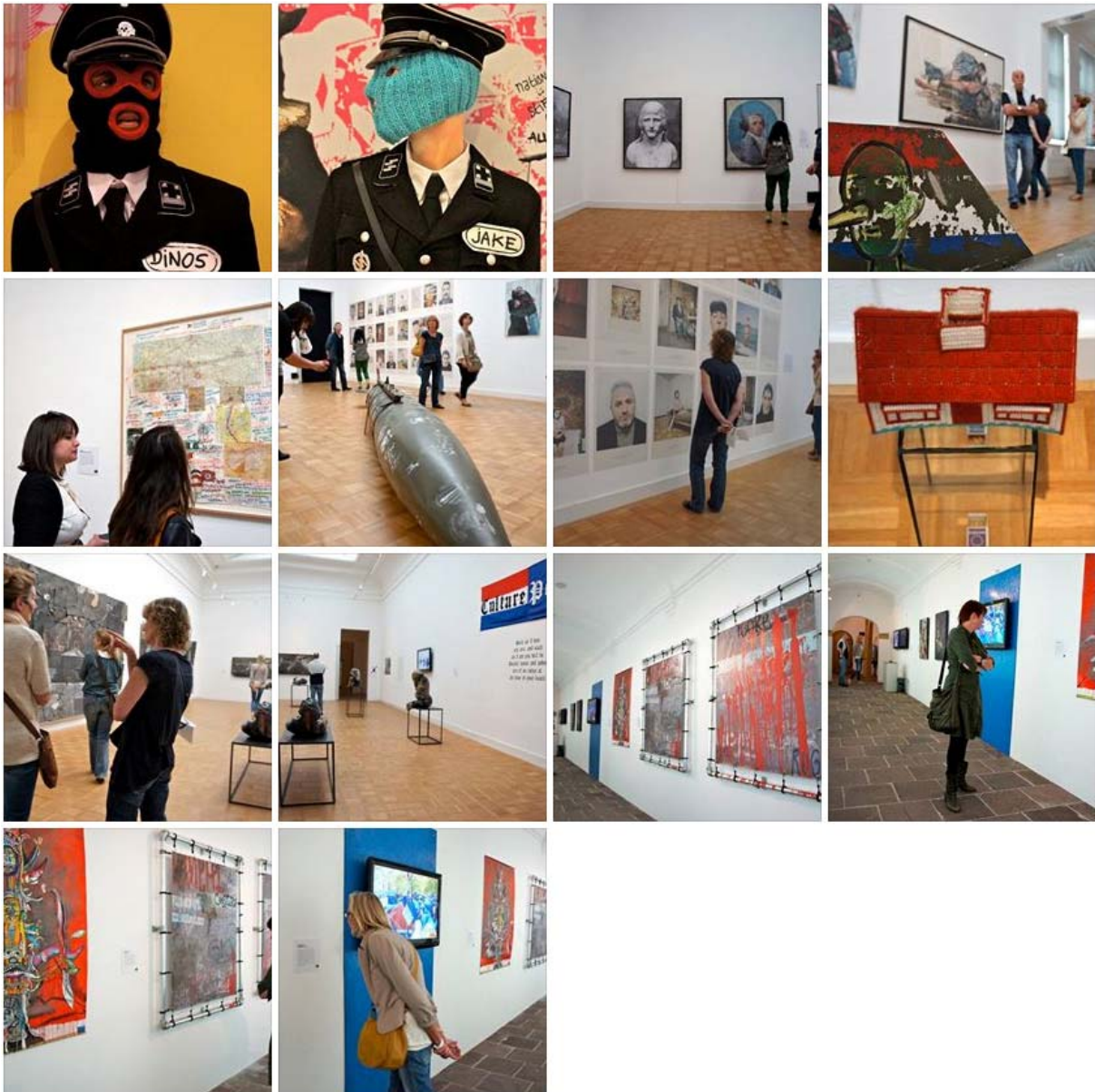
ongeveer 3 maanden geleden bijgewerkt · Genomen bij Rijksmuseum Twenthe

Vind ik niet meer leuk · Reageren · Delen

6

Twente Biennale en 53 anderen vinden dit leuk.

Richard Schemmerer great
1 juni om 20:43 · Vind ik leuk

Bert Bennink fantastische expositie
10 juni om 13:14 via mobiel · Vind ik leuk

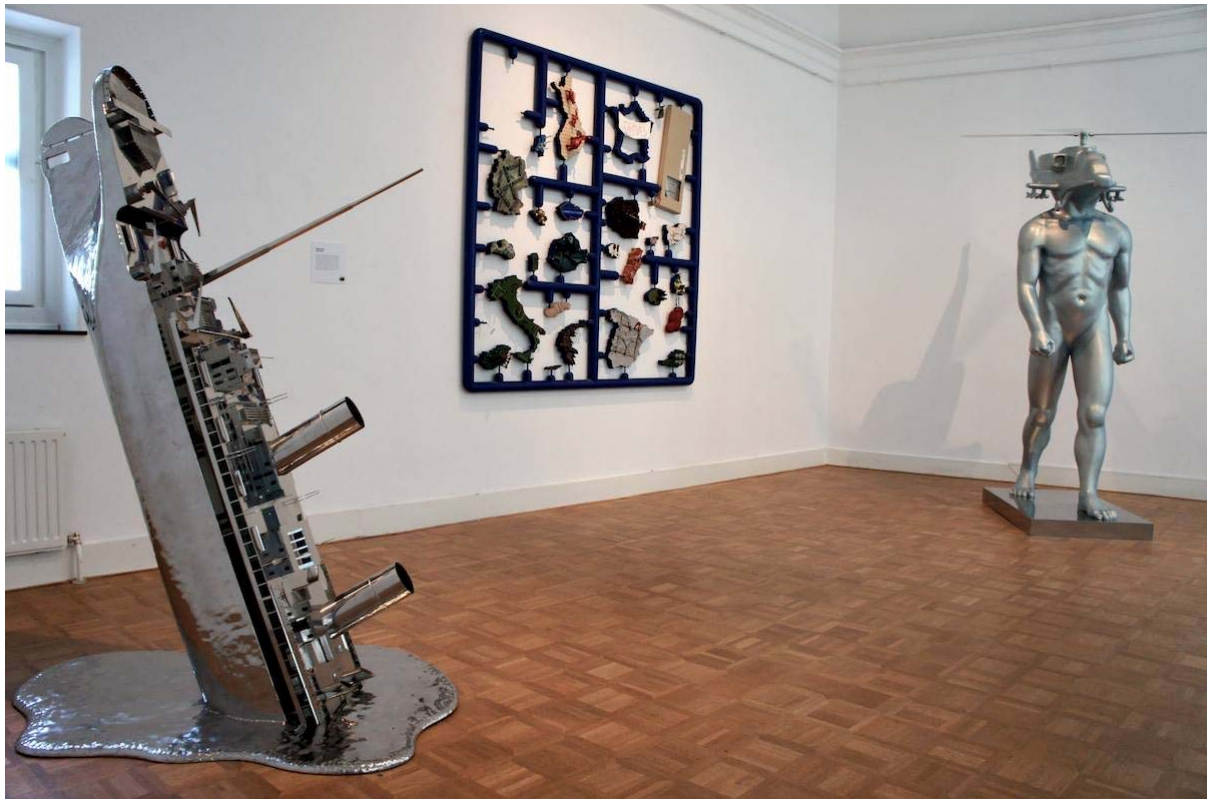

Kima Holland mooi en zeer passend thema want wat is dat nou eigenlijk 'Europa', niet meer dan een verwijzing naar het oude Babylonie toch ?
10 juni om 13:20 · Vind ik leuk

Schrijf een reactie...

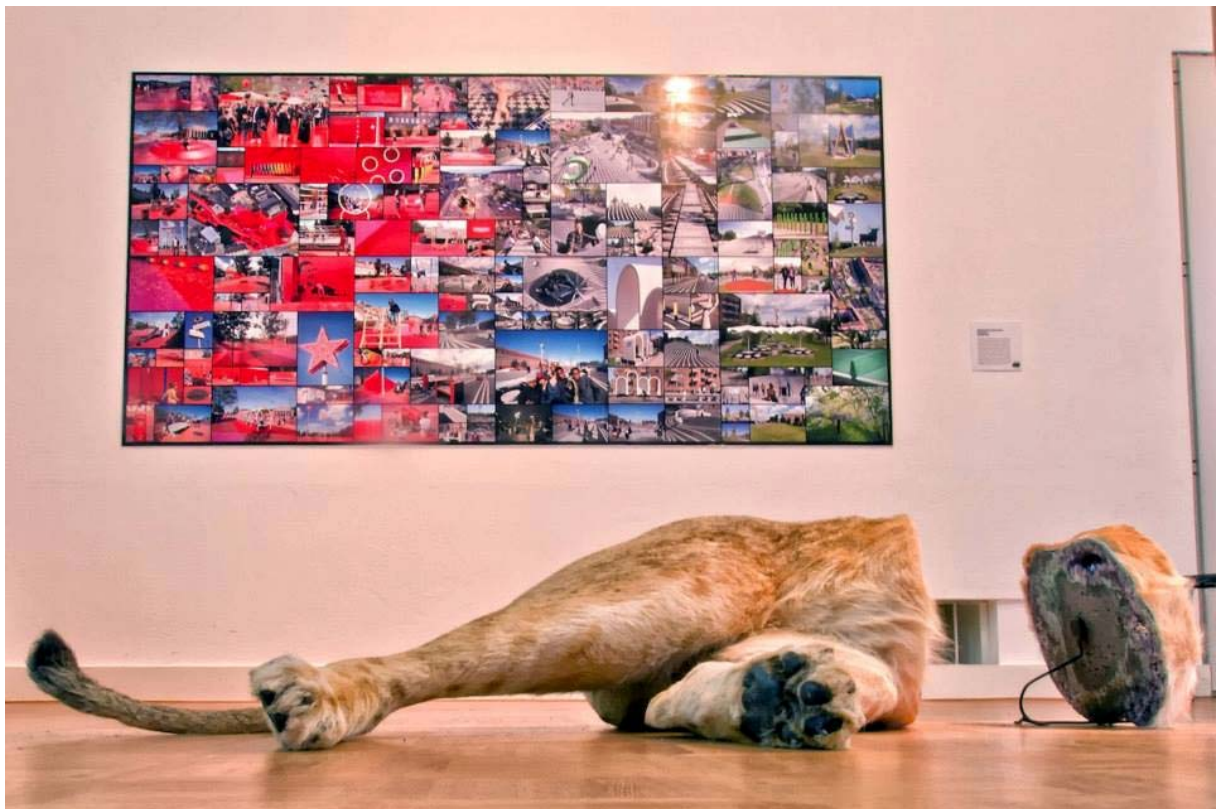

David Cerny, Entropa model

Stefan Gross, publiekslieveling (samen met Aldo v d Broek) "ontdekking" volgens NRC en Telegraaf

TOPOTEK architects: probleemwijk Superkilen geholpen met Multi culturele straat-elementen. Leeuw van Artkitchen.

Leon Dufois

sochi project Rob Hornstra

Ahmet Ogut

Aldo van den Broek , Natasja Alers

Elmer de Gruijl, Aldert Mantje

FEMEN at GOGBOT: >1000 internationale krantenartikelen

Twentse Ros – Jan Cremer

Harold de Bree - drones

Henk Wildschut

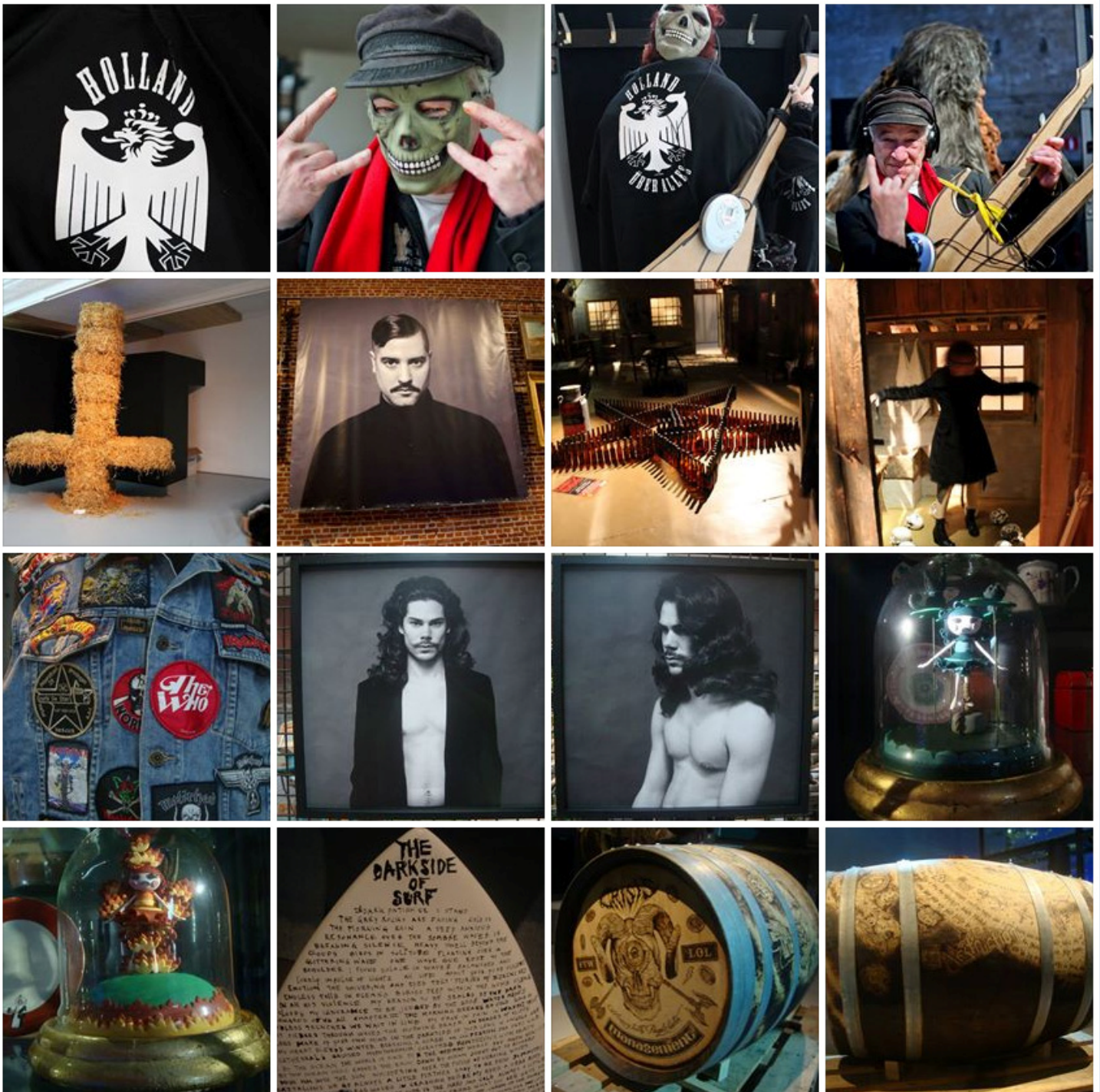
Metalheart

ongeveer 3 maanden geleden bijgewerkt · Genomen bij [Museum TwentseWelle](#)

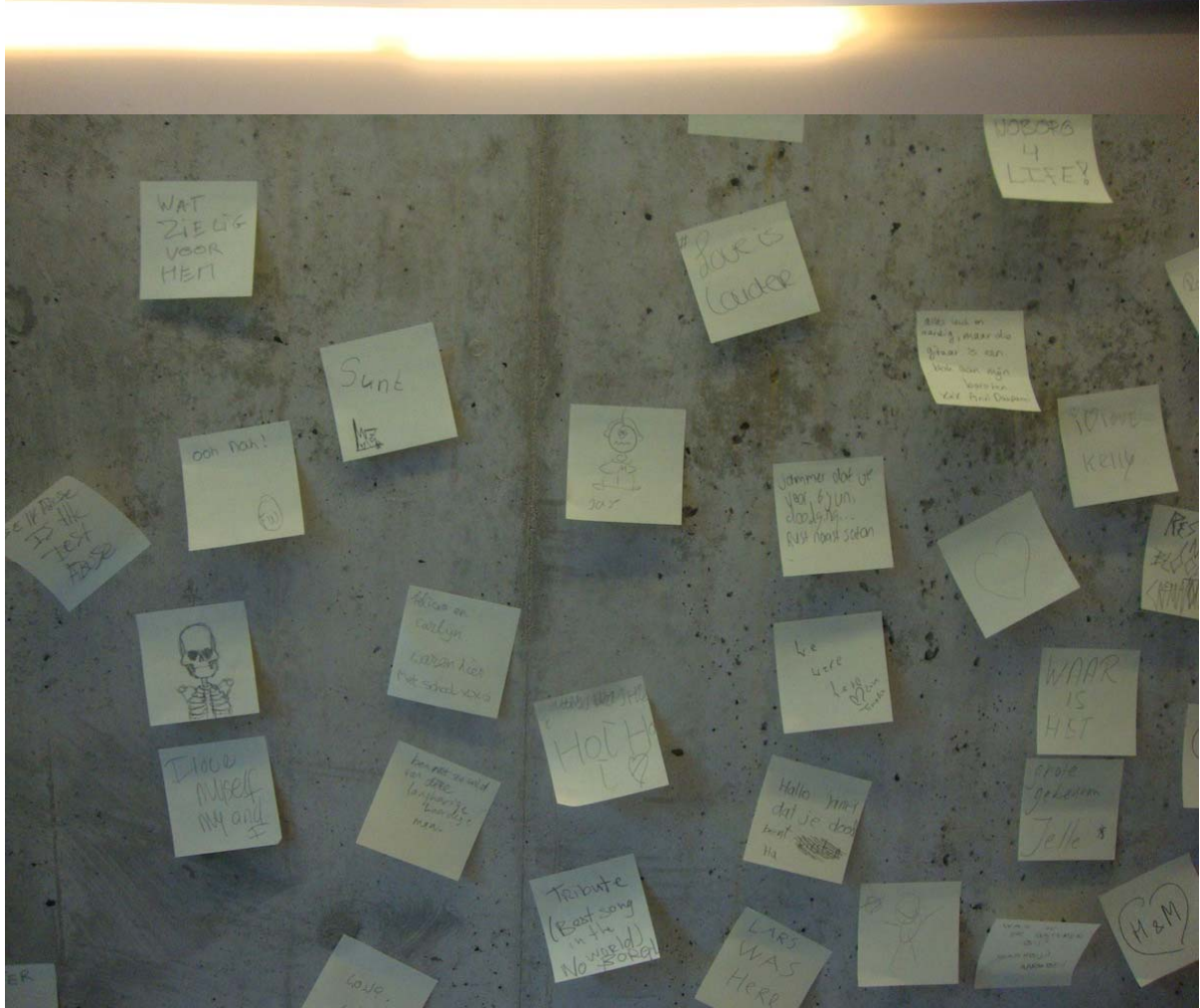
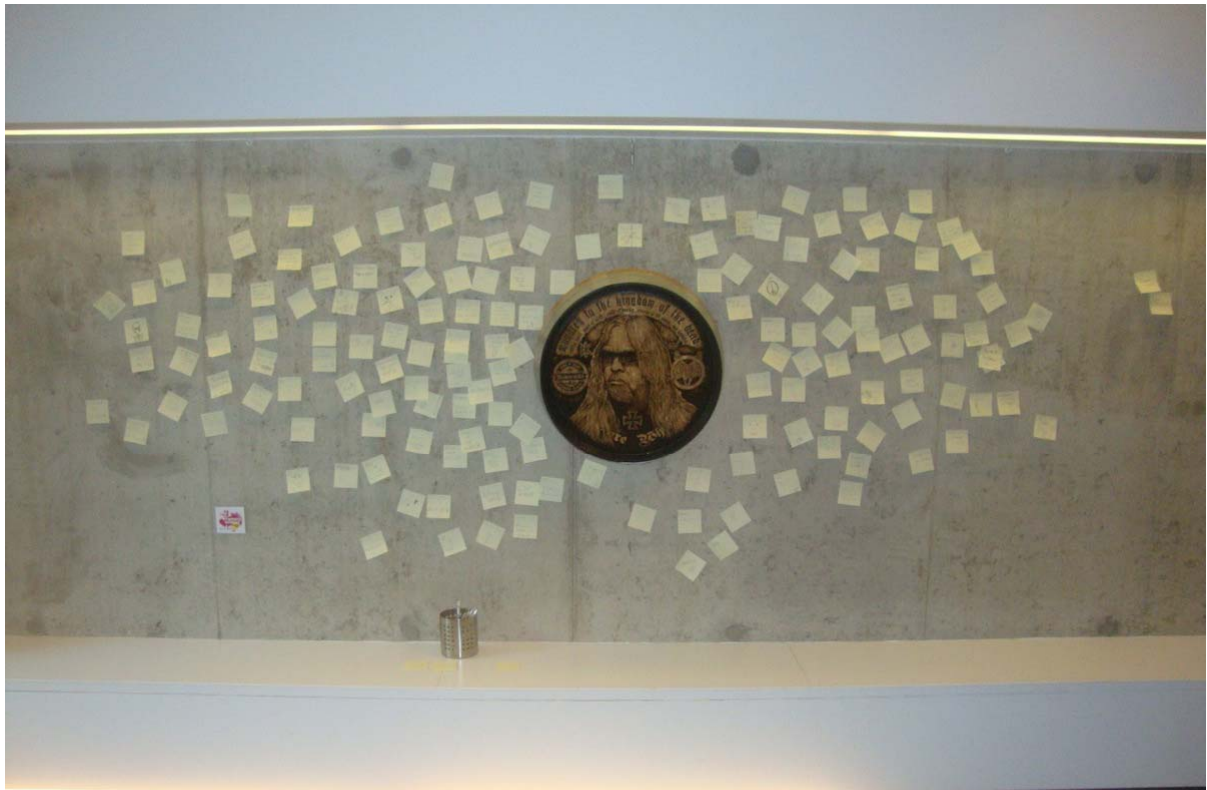
"Zeer uniek, je wordt niet als bezoeker in een hokje gestopt waarin je eigenlijk niet past, maar super logisch aanvoelende bezoekersbegeleiding.. via je headset heel uniek, dat zouden meer musea moeten doen ;)"

"Wat ik eigenlijk speciaal aan kan bevelen, is [...] de nieuwe

manier van exposeren in TwentseWelle: de bezoeker ontvangt een houten-gitaar, een metal-hoodie-trui, en een koptelefoon, en krijgt lekker tegendraadse instructies terwijl hij door het museum loopt, niet ingewikkeld, wel tegendraads, en met lekkere metal op je hoofd klinkt zo'n museum ineens een stuk persoonlijker :)"

Hier kon je eigen tattoo ontwerpen, Tribute wall to overleden Slayer gitarist, in museum voor o.a. natuurhistorisch erfgoed en streekcultuur.

Cremer museum:

Midas Zwaan (GGOBOT YOUNGBLOOD nominee, nu internationaal succesvol kunstenaar)

Kopie van het werkschema van De Hunnen (uit Letterkundig museum), over Twente.

Jan en Babette Cremer voor het werkschema.

Pipsqueak was here!!

Midas Zwaan

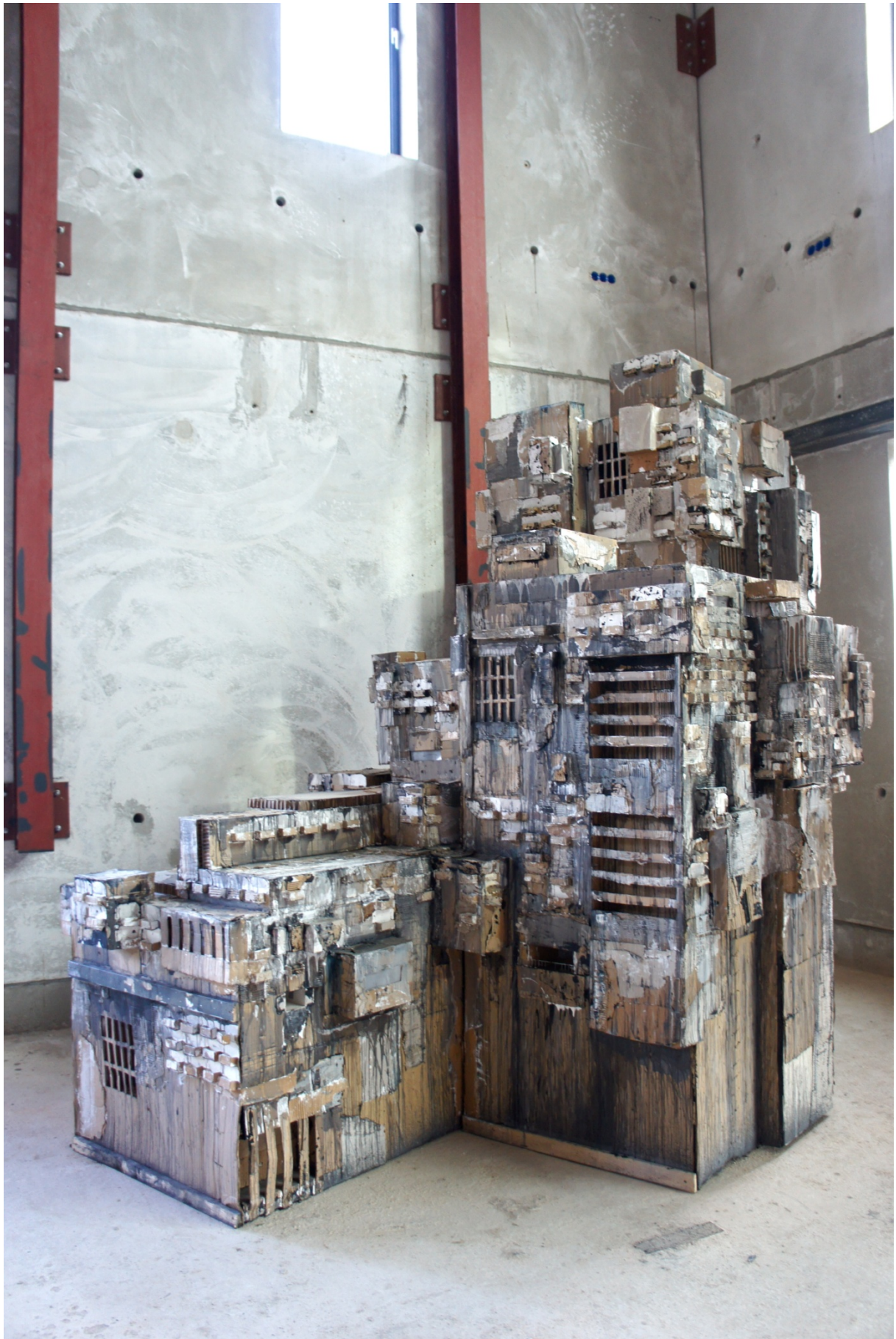
Sander en Sandor - We ART Pony

Boris Tellegen

Booyabase

Aldo van den Broek

Stefan Gross

Laura Lappi

Marc Bijl en Aldo van den Broek

Hugo Kaagman

Rob Hornstra

Marina Abramovic

Midas Zwaan

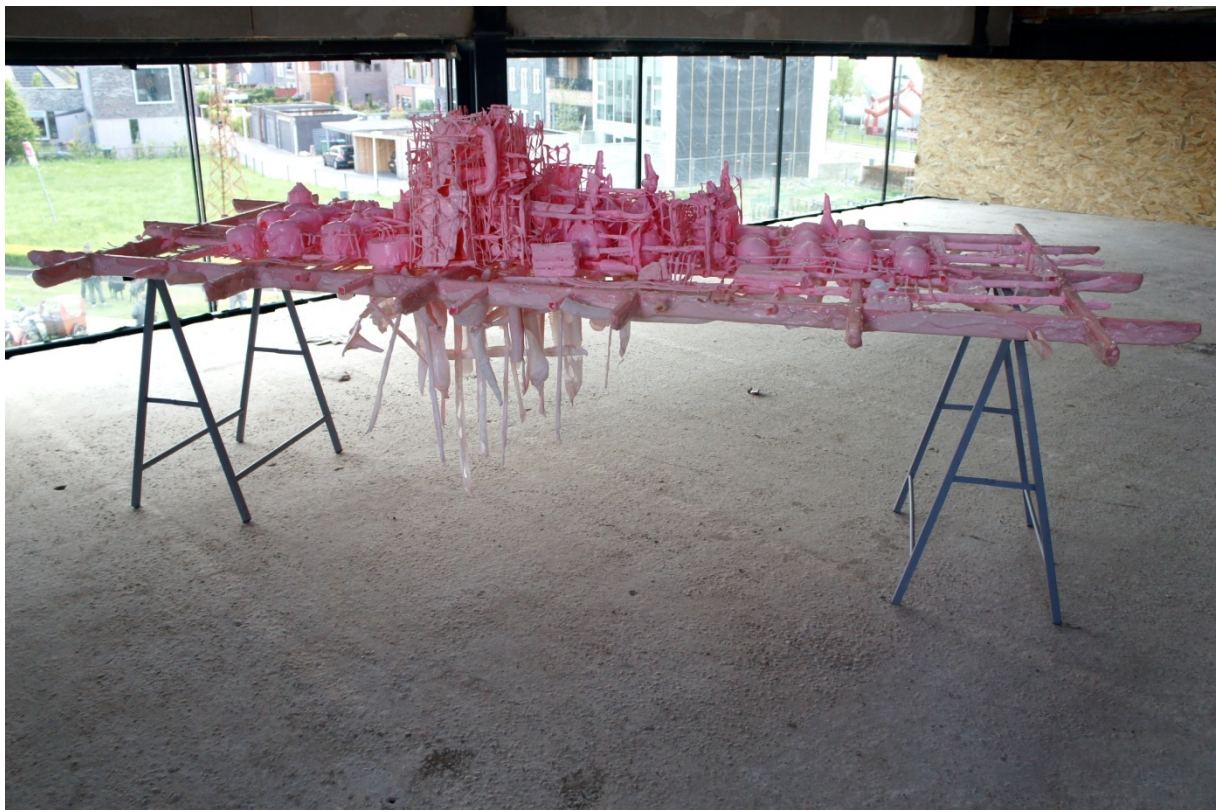
Artkitchen giftshop

Olaf Mooij

Teun Castelein

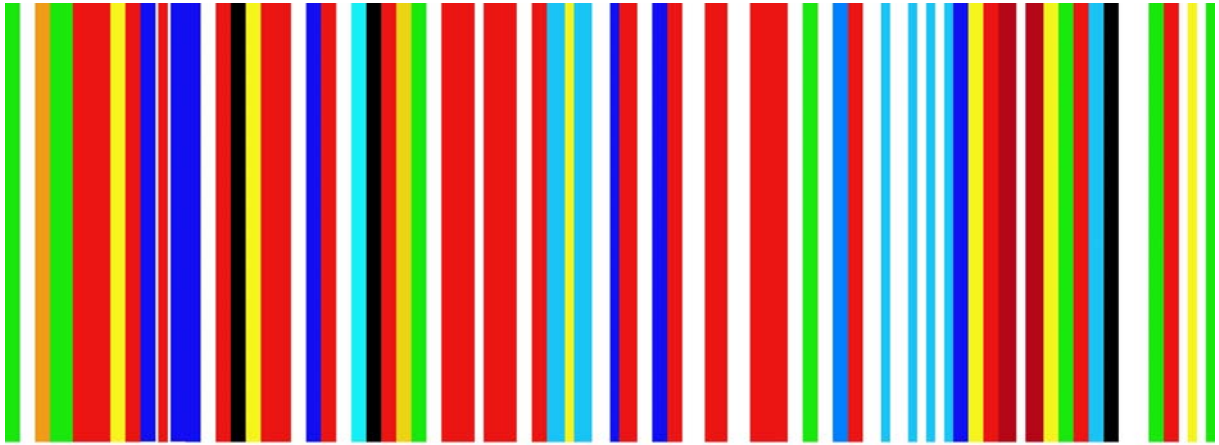
Stefan Gross

twentse kunstenaarsiniviatieven – eerst

Openbare ruimte:

Current version, West - East organized

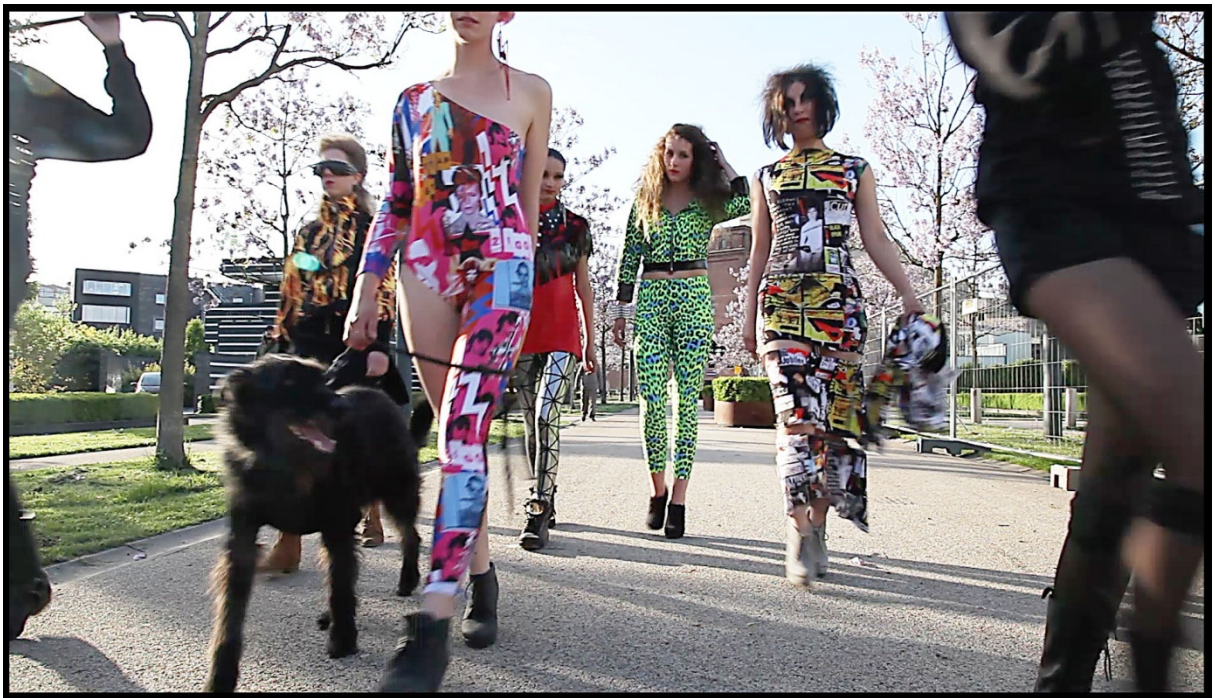
Rem Koolhaas

Eddie de Eaglemuseum

CharlesofLondon Fashionshow museumlaan

Stroinsbleek, - EU vlag Rem Koolhaas

Olaf Mooij

Kofferbakmarkt

(AKI ArtEZ)

paviljoens IAA architecten (winnaar wedstrijd voor ontwerpen, georganiseerd door TETEM io v TB)

Jaap de Vries

kinderen bouwen mee aan Een Huis voor Mama Fatima (VluchtKerk) – Tessa Hendriks (assistent Tinkebell)

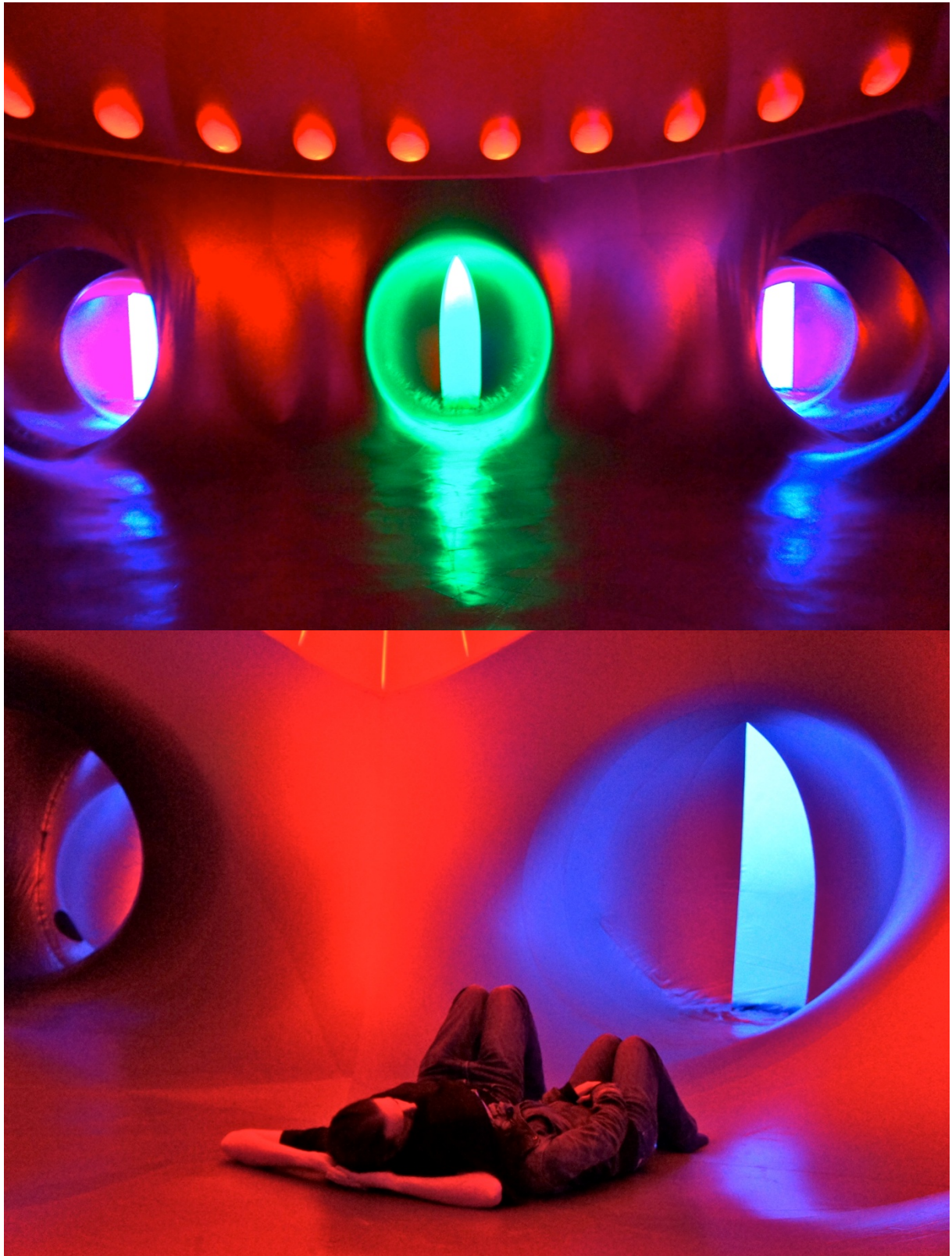

Architects of Air:

Jan Cremer en Babette

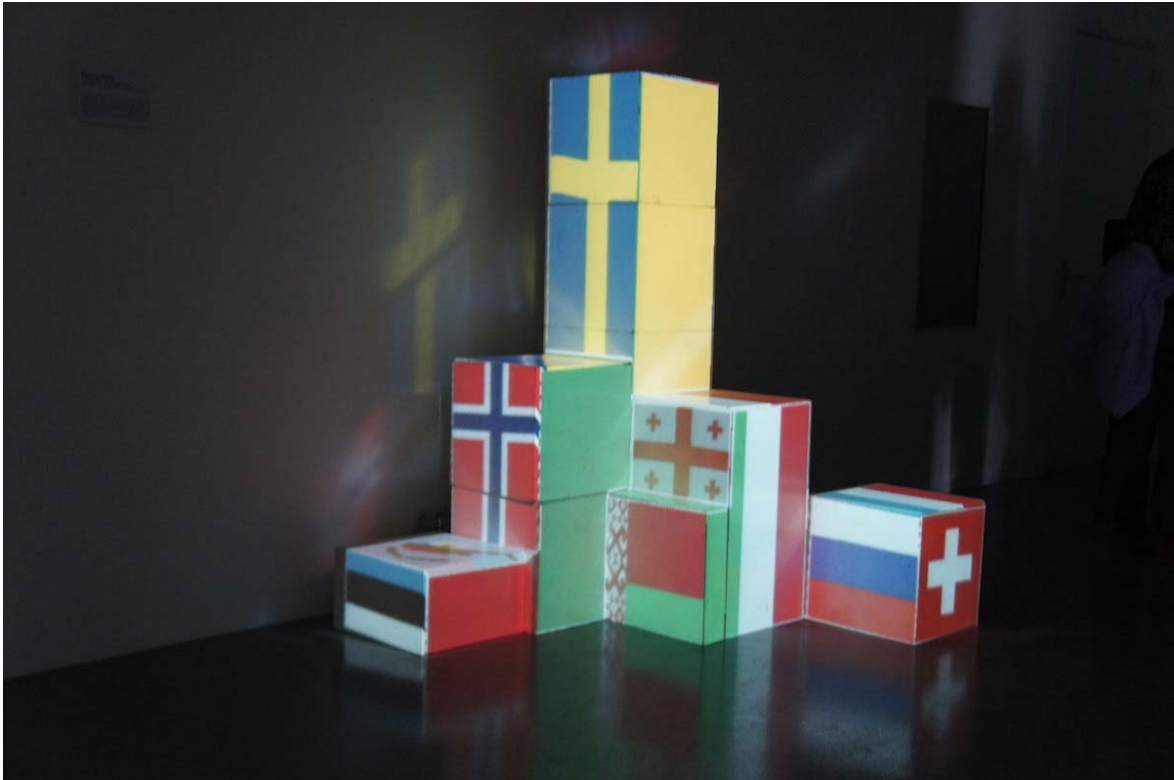

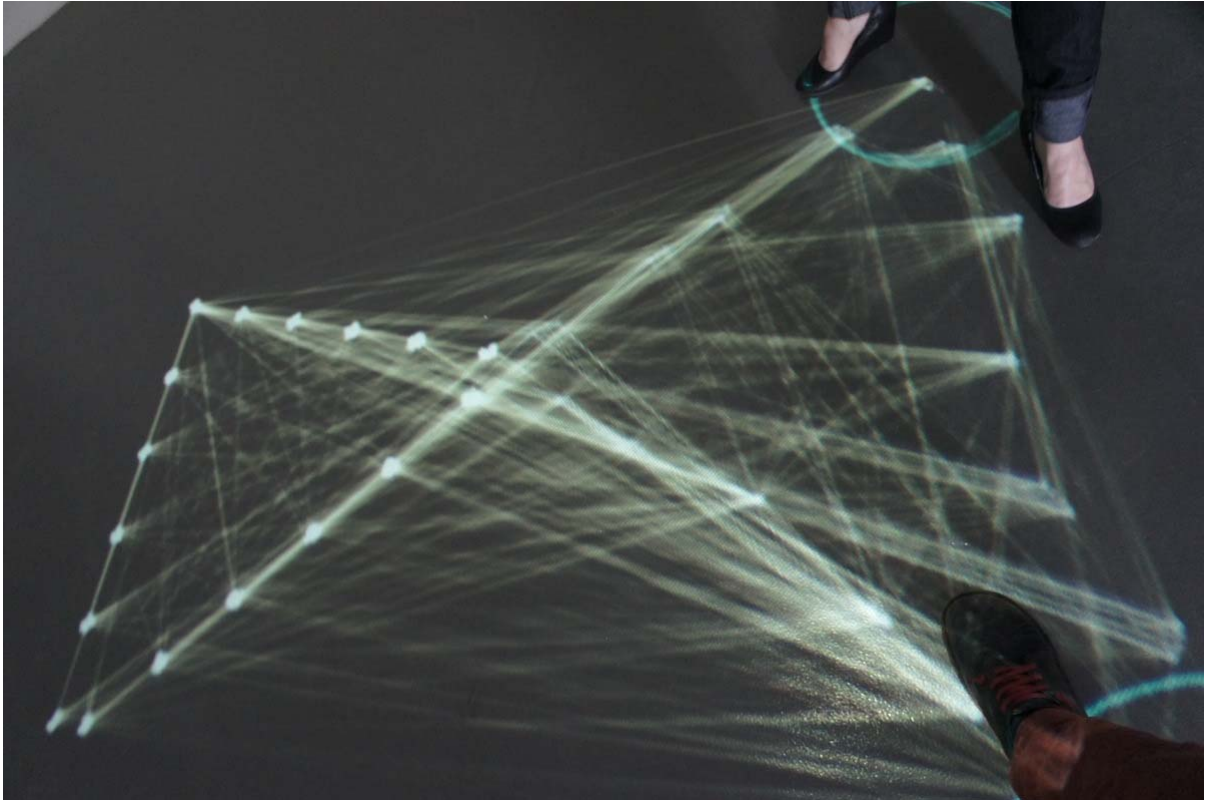

Vrijwilligersteam, met name uit Twente.

TETEM:

Openingsparty in Atak:

Daarnast nog Open Air Cinema, Concordia21 rozenzaal, etc.

Jan Cremer café (@Bolwerk):

2. de bezoekersaantallen per locatie (evt. opm. metingen I&O)

Overzicht bezoekersaantallen per locatie tijdens Twente Biennale 2013:

21rozendaal heeft gedurende de biënnale (dus de week uitloop van de expo niet meegerekend) maar liefst 2327 bezoekers gehad.

Als je de week erna (t/m 16 juni) nog meerekent komt het totaal op 2401.

TETEM:

Vorig jaar hadden we in de periode van 23-5 t/m 9 juni 1805 bezoekers (toen viel pinksteren in die periode)

Dit jaar tijdens de Twente Biennale 4152 (zonder pinksteren)

Dynamo Expo:

We zijn heel blij met de bezoekersaantallen bij Dynamo Expo. In totaal hebben we 442 bezoekers gehad.

Normaal gesproken hebben we gemiddeld 120 bezoekers per expositie – dus dat is bijna vier keer zo veel. Volgende keer maar met grote vlaggetjes op de stoep, dan trekken we hopelijk nog meer mensen!

TwentseWelle:

Wij hadden hier 904 geregistreerde Biennale bezoekers.

Rijksmuseum Twenthe:

3722 bezoekers

AoA:

Verkoop AoA: 3493 + het aantal bezoekers dat een passepartout gekocht heeft: 499 uit de kassa's Cremer+INFO. + 38 uit Ticketscript. + 985 uit kassa Rijksmuseum Twenthe. + winacties, sponsors en promotie-acties: 400. + 128 passepartouts uit kassa TW.

+ Aantal bezoekers tijdens de opening (vrij toegankelijk).

= 5543 + opening 872 : **6415**

Cremer museum:

12.812

Vrije plekken (Museumlaan, Stroinsbleek plein, horeca, Silent Disco)

Niet geteld (geteld door I&O)

+ Open Air Cinema Oude Markt

+ Officiële Twente Biennale partner-events:

- Kunst in het Volkspark (aantal bekend bij I&O)
- Slayer concert Atak: 1598
- Tankstation
- The Loch 2 dagen: 451
- Performance Art Event (openbare ruimte, geteld door I&O) 1600

Ticketscript:

37 passepartouts (1 dag)

1 gold vip pas (hele week)

3. het aantal betalende bezoekers (kaartverkoop, inc btw)

Totaal aantal betalende bezoekers: 8656 Openingsavond was gratis toegankelijk (872 bezoekers).				
	bezoekers	totaal	Afdracht Musea en educatie	
<u>realisatie:</u>				
los architects of air kaartje a 3,50	3493	12225,5		12225,5
dagkaart a 12,-	180	2160	1440	720
kaarten kortingsacties (MJK, Kunstbeeld etc)	319	1343,25	125	1218,25
Ticketscript 37*12 en 1*35	38	479	319,3333	159,6667
Kassa RMT	3722	9526,5		1218,333
Kassa TW	904	1036		718
Afdrachte catering		221,68		221,68
plus losse bedragen	+	+		+
Totalen:	Tot: 8656	26991,93		Realisatie 16481,4

4. De gegenereerde geldstromen van derden (fondsen en sponsoring)

Eigen Inkomsten

publieksinkomsten (kaartverkoop, winkel, horeca)	15774
publieksinkomsten winkel 21% goederen	1134,71074
giften	1131,57
Sponsoring natura (WORKX, audio, etc)	49774

Bijdragen derden

Gemeente Enschede	200000
Enschede Promotie	25081
Jan Cremerproject	30000
Mondriaanstichting	75000
Prins Bernhard Cultuurfonds	<u>20000</u>

Totaal Inkomsten	417.896
-------------------------	----------------

5. De wijze van omslag van inkomsten over de instellingen (locaties)

Zie overzicht betalende bezoekers

6. Recensies

Media highlights:

-**Uitzending bij De Wereld Draait Door:**

<http://youtu.be/WOOKFgL-Ono>

-Vrijdag 24 mei **NOS radio 1 nieuws 16:30**

(vrijdagmiddag file-tijd, dus goed:))

-**Dagelijks op Radio6 VPRO de Avonden - de hele week** (tevens terug te luisteren via [youtube.com/twentebiennale](https://www.youtube.com/twentebiennale))

-24 mei **voorpagina** van Dagblad van het Noorden: Architects of Air foto (oplage 216.448: en elk gezin heeft gemiddeld 1 a 2 kinderen)..

Volgens Knipselservice:

Totaal aantal knipsels	76
Totale mediawaarde	€ 371.829,08
Totale oplage	7.099.570

Hieruit kun je opmaken dat bijna alle kranten uitgebreid aandacht besteed hebben aan Twente Biënnale (incl Wegener kranten, zoals De Limburger, Haarlems Dagblad, Leidsche Courant, Gooi- en Eemlander, De Alkmaarder, etc etc. Pagina groot!).

2 pagina grote artikelen in Duitse krant: Frankfurter Rundschau en Westfälische Nachrichten. Er is geen onderzoek gedaan naar tijdschriften, landelijk A-kunstmagazine MetropolisM schreef nav het programma 3 pagina's, de Groene Amsterdammer bood gratis haar achterpagina aan en schreef 2 pagina's.

Belangrijkste quote: NRC 4sterren Lucette ter Borgh- **“Als er 1 ding op de Twente Biennale is aan te merken, dan is het dat de naam misverstanden oproept. Deze internationale tentoonstelling heeft weinig met Twente alleen te maken. Ze is de provincie allang ontgroeid”.**

(tevens contacten gelegd voor toekomst, ook voor GGOBOT, etc)

-filmpje van de opening staat op Facebook en YouTube:

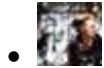
<http://www.youtube.com/watch?v=rxEreGrFpPQ>

Zie verder de knipsels onderaan dit verslag.

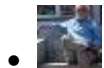
Reacties op de Facebookwall:

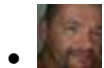
[Kima Holland](#) dank voor de kunst die je aan het denken zet

[Angela Visser](#) En organisatie...BEDANKT!!!

[Jan Hendriks](#) Heb genoten bedankt voor de organisatie

[Robert David Ribbink](#) COOL.. shit right there

[Grieks in Twente](#) Het waren fantastische twee weken! Super top en super trots op jullie. Groetjes uit Roombeek!

[Richard Schemmerer](#) great

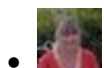
[Bert Bennink](#) fantastische expositie

[Kima Holland](#) mooi en zeer passend thema want wat is dat nou eigenlijk 'Europa', niet meer dan een verwijzing naar het oude Babylonie toch ?

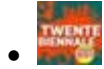
[Jan Hendriks](#) Ben er geweest heb genoten veel succes nog tot het einde

[Maud Boom](#) Ik vond het heel leuk maar wel stom dat 21 Rozendaal door de week niet open is. Als je aan zoiets meedoet Concordia, moet je ook de hele week open zijn....!!

[Philomeen Raemaekers](#) Jammer dat de namen van de makers niet bij de foto's vermeld staan.

[Twente Biennale](#) your wish is our command

[Philomeen Raemaekers](#) Super..Thanks...:)

- [Arnoud Colenbrander](#) Dear staff and volunteers, thanks to all of you for a great time working together at the Twente Biënnale!

[Luxas Baumann](#) Dank jullie voor dit geweldige evenement!

[Jasper Nicolaas Ligthart](#) Top, heren en dames!

(over Architects of Air):

[Bert Bennink](#) Ben er geweest, super de moeite waard, je loopt in een sprookje, tot 9 juni in Roombeek

(over Refunc detentiezone: hekwerk):

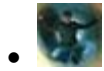
[Martin Horstman](#) erg mooi

[Martin Horstman](#) kijken misschien

[Obadiah Groenen](#) hekwark is nog steeds hekwark, elk random festival heeft precies hetzelfde staan. geen grensverleggend werk. onduidelijk geplaatst. conceptueel redelijk, uitvoering had zoveel beter gekunt.

[Henk Van de Wetering](#) teveel woorden, te weinig te zien.

(red: nog steeds over de detentie-zone van Refunc, deze samen met de poppen van Jaap de Vries waren het minst populair, daarom hebben we de uitleg na een paar dagen verbeterd, ook online. Gelukkig kregen we verder alleen maar positieve reacties en zwaaiende langsfietsende mensen).

[Henk Hamer](#) Ja. dit is dus ook Europa. Jan C. brengt rust!

[Barca da Lampedusa](#)

Een echte vluchtelingenboot! Ideaal voor bij jou in de gracht. — met [Teun Castelein](#) in [Lampedusa, Sicilia, Italy](#).

- [35 personen](#) vinden dit leuk.

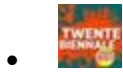
[Marjolein Stuurman](#) Cool project! Ik wist t wel als ik in Amsterdam zou wonen!

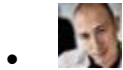
[D. Martijn Oostra](#) Typisch zo'n Tell Sell verkoop spotje dat je op de Mediaset zenders van Silvio Berlusconi ziet.

[Alexander de Vree](#) Wat zou je doen met de centen als iemand echt een bootje overneemt voor zeg 1000euro?

[Twente Biennale](#) Nou [Alexander](#), dat noemen we denk ik gewoon cultureel ondernemerschap!

[Alexander de Vree](#) Echt?

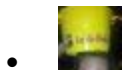

[Maureen Koopmans](#) Super goed idee Teun. En leuk je zo te zien

[Twente Biennale](#) Luister hier het interview dat Teun gaf bij [VPRO De Avonden](#):
<http://youtu.be/EG8q4rrmi> I

[VPRO De Avonden - Teun Castelein - Barca da Lampedusa](#)

[Lex van der Geest](#) Past 'ie door 't sluisje [Teun Castelein](#)?

[Jac Splinter](#) Strak Plan, Hoeveel mensen uit de vluchtelingenkerk kunnen hier in gehuisvest worden?

[Fedor Veltman](#) geweldig!

Nou, als de NRC het zegt...

leesbare versie op <http://2013.twentebiennale.nl/images/nrc.jpg>

Tweede Biennale – Identifying Europe. Twaalf Euren in het Rijksmuseum Twente, Twente Veld, kunstruimte TETEM, 21/Februari tot April, heeft langdurige en tal van plekken in de openbare ruimte.

DOORLIEFDE TER BORG
Het is het bekendste werk van de Duitse kunstenaar Jonathan Meisse (1967). Het bruisende glas in ongeveer een veertien dagen, glanzend gepolijst en met kleine lange en smalle groeven van de architectonische vormen, die net-niet spiegelend of gescheurd lijken. Zo wordt het Rijkswapen Tweende, koninklijke van de net gescheurde, koninklijke van de Rijkswapen Tweende, koninklijke van de Rijkswapen Tweende, koninklijke van de Rijkswapen Tweende in beeld.

Daar naartoe Meisse die bekendste afbeelding van het wapen van de Rijkswapen Tweende, koninklijke van de Rijkswapen Tweende, koninklijke van de Rijkswapen Tweende, koninklijke van de Rijkswapen Tweende in beeld.

David Camp: 'Entrepreneur' (2006) / c/o Pin Troceny

[illegible][illegible]

grijnende bedrogelachen. En in het licht van het Tweende Willemsdenkmal schijnt het museum als het meest vreemde stuk. Toch een heerlijk stuk, hangt een heuse hofhouding aan de muur op een rij, ook, dat de koningen (dinsdag) met de apotheker (vrijdag) en de koninklijke staatsen (zaterdag) in het museum zijn te zien. Het is een feest, een feest van de koninklijke staatsen, een feest van de koninklijke staatsen, een feest van de koninklijke staatsen.

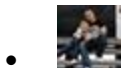
-

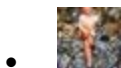
An aerial photograph showing a city street with a large green park area in the foreground. The park has a winding path and several trees. In the background, there is a dense urban area with many buildings and houses. The street runs horizontally across the middle of the image.

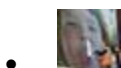
[96 personen](#) vinden dit leuk.

[Sander Berghuis](#) Zijn deze foto's van vandaag? Wil hem nog graag zien maar weet niet of dat nog kan.

[Laura Smits](#) Heeel vet!

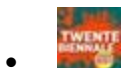
[Ilse de Kreij](#) @sander volgens mij gisteren, want op 1 vd foto's staat mm dochter. En wij waren er gisteren..

[Dorien Meijerink](#) Je zult zoiets maar boven je huis zien hangen... Schrik me dood

[Janny Zenderink](#) Jammer dat ik dit gemist heb. Is ie binnenkort ergens te zien??

[Twente Biennale](#) Voor de verdere avonturen van de ballon, volg Darth Vader op <https://www.facebook.com/pages/Darth-Vader-Balloon/98237542743>

[28 mei om 11:46](#) · [Vind ik leuk](#) · [Voorbeeld verwijderen](#)

[Monique van der Molen](#) Gaaf !

[28 mei om 11:55](#) via [mobiel](#) · [Vind ik leuk](#)

[Martin Horstman](#) heb ik net gemist

[Martin Horstman](#) wanneer kom hij weer?

[Jan Cremer](#) voor zijn Hunnen werkschema in het Cremer Museum. — met [Babette Cremer](#) en [Jan Cremer](#) bij [Twente Biënnale 2013](#).

- [23 personen](#) vinden dit leuk.

[Jack Jacobs](#) Leuk om nu ook het storyboard te zien van de Hunnen die ik in een ruk uitgelezen heb.

[Margreet Koning](#) Moooiiii

[Hans Baart](#) Gezond verstand in de chaos! Greetings from hans the Troubadour. Ramses te houden van chaos, herinner ik mij van Sammy! En onlangs vond ik voor weinig geld een boekje van Toon Hermans "Zo waait de wind". Greetings from hans the Troubadour.

[De Jakhalsen met Jan Cremer op de Twente Biënnale](#)

Gisteren bij [DWDD](#) - het Jan Cremer... pardon, Cremer Museum! — met [Jan Cremer](#) bij [Twente Biënnale 2013](#).

- [77 personen](#) vinden dit leuk.

[Route Du Soleil Michiel](#)

[Han Meijer Sr](#) Een ijzersterk optreden Jan.

[Ko Koedijk](#) Hij is GOED, Jan...!!!

[Marilou van der Keur](#) O nie dan...

[Inje Kommerij](#) Jan Cremer ,museum ga ik zeker heen als het af is .!

[Twente Biennale](#) Nu staat het er in ieder geval, dus ik zou gewoon nu maar gaan Inje!

[Margreet Koning](#) juist

[Ton Andringa](#) That's the Spirit Jan !

[Opening Twente Biënnale](#)

Opening Twente Biennale 2013

www.twentebiennale.nl — met [Ella Buzo](#) en [18 anderen](#) bij [Twente Biënnale 2013](#).

- [Twente Biennale](#) en [47 anderen](#) vinden dit leuk.

[Bonnie Bass](#) Wow! Mooie beelden, vette show!

[Heidi Weijers](#) ziet r vet uit

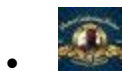
[Jan Hendriks](#) Ziet er goed uit kom gauw richting het oosten

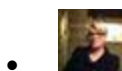
[Sander Ploegman-Stam](#) Gelukkig kan jij het allemaal beter, Festina....

[Boa van den Berg](#) oh yeah

[Jos Levelt](#) Midas, een mooi overzicht.

[Annemarie Kromhout](#) Tot wanneer te bewonderen ?

[Diktatur der Kunst trailer II](#)

Kunstdictator [Jonathan Meese](#) komt met nog een teaser van zijn nieuwe film! — met [Jonathan Meese](#).

- [13 personen](#) vinden dit leuk.

[Kunst Weg](#) super

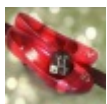
[Friskt Anno Tillotson](#) Meese ist Käse. [Vertaling bekijken](#)

[Alain Pringels](#) als zijn mama dat ziet...

[Sean Richards](#) wtf haha got my attention!

[Naughty Shoes](#)

Gezien wij onze identiteit natuurlijk niet willen prijsgeven tijdens een flitz-date, hebben wij een pakketje laten bezorgen voor Kees de Groot, bij de bar van LizzBizz..

Wij willen hierbij dan ook een dank uitbrengen en complimenten geven voor een geweldige en inspirerende [Twente Biennale2013](#).

Tot de volgende keer maar weer...

7. Landelijke promotie

Zie boven en eind van verslag.

8. De betekenis van de samenwerking tussen de culturele partners en voor het culturele profiel van Enschede

Roombeek kent een aantal sterke organisaties met programmering van landelijke kwaliteit en uitstraling. Daarnaast heeft de nieuwe architectuur, de achtergrond van de vuurwerkramp daarbij en de stedelijke innovatie met het masterplan van Pi de Bruin, de wijk op de kaart gezet, internationaal, tot aan Japanse kunstbladen aan toe. Het is van belang om deze factoren te verbinden en te versterken om daarmee het culturele profiel van Enschede te vergroten. Twente Biënnale bleek in deze context de afgelopen periode een belangrijke inspirator en aanjager.

In diverse overleg situaties met de partners RMT, TW, ArtEZ, TETEM, Concordia in de voorbereiding op de Twente Biënnale, is uiterst positief op de plannen van TB gereageerd en heeft men de ruimte gecreëerd voor een artistiek totaalbeeld dat een programma van de Biënnale opleverde waarbij de mogelijkheden en kwaliteiten van iedere instelling het meest optimaal werden ingezet. Met een thema tentoonstelling in de zalen van RMT, mediakunst en technologie in TETEM medialab, verbinding met het culturele erfgoed en beleving voor jong en oud in TwentseWelle, en de jonge oost Nederlandse talenten in de Biënnale bij Concordia 21Rozendaal. Zo ontstond er een eenheid in het gehele programma, een eenheid die de inhoudelijke kracht van de Biënnale door deze samenwerking zeker heeft versterkt. Dit werd tijdens de openingsdag bv al direct uitgesproken door Arnoud Odding (RMT) en Kees de Groot (TB), ten overstaan van een groot gezelschap van de landelijke pers die was aangetreden voor de pressmeeting in het RMT. De recensies waren niet van de lucht, met o.a. 4 sterren in NRC, grote FullColor weekkeuze foto in de Volkskrant, voorpagina grootte foto berichten in dagblad van het Noorden, Noord Hollands dagblad etc, aanbeveling Frankfurter Allgemeine, interview prime-time Radio 1, aanbeveling en Jakhalzen reportage op De Wereld Draait Door enz zie bijlages

Ook de bezoekersaantallen voor de instellingen namen sterk toe tijdens de Biënnale, immers de hoofdexposities vonden daar plaats. Maar daarbij konden de bezoekers van TB ook kennis maken met de instellingen zelf met hun collecties zoals bv TwentseWelle, en bij RMT bv de tentoonstelling van Bart Hess, mede afgestemd op het publiek van TB..

De samenwerking tussen de grote musea in Twente kan een rolmodel zijn voor Nederland. Dat zei Joop Daalmeijer, voorzitter van de Raad voor Cultuur, 13 maart in museum TwentseWelle. Daalmeijer sprak in Enschede met vertegenwoordigers van de gemeente Enschede, de musea en de Nationale Reisopera.

De voorzitter van de Raad voor Cultuur, het voornaamste adviesorgaan van de overheid op het gebied van cultuur en media, prees de manier waarop het Rijksmuseum Twenthe en TwentseWelle de komende jaren de onderlinge banden willen versterken. Beide instellingen willen nauwe samenwerking op het gebied van marketing en programmering, te beginnen met de Twente Biënnale in mei en een grote tentoonstelling over Van Heek in 2015. Daalmeijer ziet de samenwerking als alternatief voor de brede, landelijke museumnetwerken die de Raad in haar advies heeft aanbevolen.

conclusie:

Twente Biënnale versterkt en inspireert de samenwerking van de instellingen in Roombeek. Het zet daardoor deze instellingen en Roombeek sterker op de kaart, de nationale en de internationale waardering voor de Biënnale is heel goed voor Roombeek en voor het culturele profiel van Enschede.

De Twentsche Courant Tubantia

14 maart 2013 donderdag

Achterhoek; Almelo; Enschede; Hengelo; Oldenzaal; Tubbergen; West

Twentse musea zijn rolmodel voor Nederland

SECTION: RE-VANDAAG LENGTH: 144 woorden

ENSCHDEDE - De samenwerking tussen de grote musea in Twente kan een rolmodel zijn voor Nederland. Dat zei Joop Daalmeijer, voorzitter van de Raad voor Cultuur, gisteren in museum TwentseWelle. Daalmeijer sprak in Enschede met vertegenwoordigers van de gemeente Enschede, de musea en de Nationale Reisopera.

De voorzitter van de Raad voor Cultuur, het voornaamste adviesorgaan van de overheid op het gebied van cultuur en media, prees de manier waarop het Rijksmuseum Twenthe en TwentseWelle de komende jaren de onderlinge banden willen versterken. Beide instellingen willen nauwe samenwerking op het gebied van marketing en programmering, te beginnen met de Twente Biënnale in mei en een grote tentoonstelling over Van Heek in 2015. Daalmeijer ziet de samenwerking als alternatief voor de brede, landelijke museumnetwerken die de Raad in haar advies heeft aanbevolen.

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: TT

Copyright 2013 Wegener NieuwsMedia BV

All Rights Reserved

9 . Financieel verslag:

1. de kosten van de verschillende onderdelen
2. de gegenereerde baten (kaartverkoop)
3. De gegenereerde geldstromen van derden (fondsen en sponsoring)

zie ook accountantsverklaring

4. De wijze van omslag van inkomsten over de instellingen (locaties)

Hieronder de overzichten zoals ontvangen door de instellingen:

RIJKSMUSEUM TWENTE:

Volgens Jasmijn Weener van Rijksmuseum is het eerste overzicht het meest recente. Daarnaast hebben ze 100 boekje a 2 euro verkocht.

BEZOEKCIJFERS 2013			
Week 21,22,23			
	21	22	23
Volwassenen	103	70	151
Kinderen t/m 18 jaar	5	35	8
Student	8	10	9
Groepen		42	
Kortingsvoucher		2	3
Scholen	160	98	370
CJP	4	5	8
Overig	53	91	55
	333	353	604
Twente Biennale			
Gratis TB	330	171	249
Passepartout TB	60	92	66
Passepartout TB/Kunstbeeld		1	5
Vriendenpas TB			11
	390	264	331
Bezoekers MJK			
MJK Volwassenen	492	494	435
MJK Junior	13	7	6
	505	501	441
Totaal	1228	1118	1376

RMT Bezoekers Verslag

Betreft periode van 23-mei-2013 t/m 9-jun-2013

Nummer	Omschrijving	Aantal	Omzet
BEZOEKERS			
	Bezoekers Overig		

2001	Vol-wassenen	315	2520,00
2002	Kinderen 0 t/m 5 jaar	11	0,00
2004	Kinderen 6 tm 18 jaar	7	42,00
2005	Gezinskaart	1	18,00
2006	Kortingsvoucher volw. € 6,-	5	30,00
2011	CJP	14	84,00
2013	Studenten	27	162,00
2020	Groepen	42	252,00
2021	Scholen	271	0,00
2022	Educatie Droombeek	1	0,00
2049	Twente Milieu pas	2	12,00
9003	Roombeekarrangement	1	12,00
9004	Roombeekarrangement (MJK en tm 18 jaar)	2	12,00
	Bezoekers Overig	699	3144,00
	Bezoekers SMK		
10021	SMK volwassen toegang	1333	0,00
10023	SMK junior toegang	26	0,00
10031	SMK volwassen H_toegang	8	0,00
	Bezoekers SMK	1367	0,00
	Eigen Kaarten		
2003	Gratis	129	0,00
2009	Vrienden RMT	46	0,00
2012	Bibliotheekpas	14	84,00
2050	Lezing	0	0,00
2101	Uitnodiging TB	177	0,00
2102	Gratis bezoeker TB	399	0,00
2103	Passe Partout TB 12,-	217	2604,00
2105	Vrienden pas TB 28,-	2	56,00
2106	Polsband TB	117	0,00
2107	Gold vriendenpas TB 35,-	10	350,00
2108	Genodigen TB	15	0,00
2110	Gratis kind / Artez TB	70	0,00
2111	KB Passe partout 7,50	6	45,00
	Eigen Kaarten	1202	3139,00
	BEZOEKERS	3268	6283,00
	SMK VERKOPEN		
	Verkopen SMK		
10001	SMK volwassen verkoop	65	3243,50
	Verkopen SMK	65	3243,50
	SMK VERKOPEN	65	3243,50
	TOTAAL	3333	9526,50

maandag 10 juni 2013

Page 1 of

TWENTSEWELLE:

Twente biennale van 23 mei tm 9 juni 2013

	Aantal	Prijs p stuk	Prijs totaal
Twente Biennale Rotary Club + restaurant	8	30,00	240,00
Twente Biennale Passe-Partout	54	12,00	648,00
Twente Biennale Passe-Partout MJK	66	3,00	198,00
Twente Biennale programmaboekje	20	2,00	40,00
Ontvangen kassa entree	148		1.126,00
Ontvangen per bank			
30-mei Jakov BV	1		30,00
31-mei W. vd Wetering	1		30,00
Ontvangen per bank	2		60,00
Contant ontvangen			976,00
Totaal ontvangen TwenteBiennale	150		1.036,00

TwenteBiennale van 23 mei tm 9 juni 2013

	Aantal	Prijs p stuk	Prijs totaal	Contant	Op rekening	Ontvangen contant	bank
Twente Biennale Rotary Club + restaurant	8	30,00	240,00	90,00	150,00	90,00	60,00
Twente Biennale Passe-Partout	54	12,00	648,00	648,00		648,00	
Twente Biennale Passe-Partout MJK	66	3,00	198,00	198,00		198,00	
Twente Biennale programmaboekje	20	2,00	40,00	40,00		40,00	
	148		1.126,00	976,00	150,00	976,00	60,00

Overmaken naar TwenteBiennale

Twente Biennale Rotary Club + restaurant	5	24,00	120,00
Twente Biennale Passe-Partout	54	8,00	432,00
Twente Biennale Passe-Partout MJK	66	3,00	198,00
Twente Biennale programmaboekje	20	2,00	40,00

790,00

Te verrekenen

Twente Biennale Rotary Club + restaurant			
Op rekening	3	24,00	72,00

Totaal naar TwenteBiennale

718,00

Ontvangen per bank:

31 mei Van de Wetering	30,00
30 mei Rachel Denneboom	30,00
	60,00

EIGEN KASSA (ORANJE = INFOBALIE BLAUW = CREMERMUSEUM)

	aantal	inkomsten	aantal	inkomsten	afdracht	eigen inkomsten
dagkaart	102	1224	78	936	1440	720
dagkaart kunstbeeld	11	82,5	0	0	55	27,5
dagkaart museumkaart	135	405	165	495		900
weekkaart	0	0	0	0		
goudpas	3	105	0	0	70	35
goudpas met museumkaart	5	43,75	0	0		43,75
AoA	660	2310	2833	9915,5		12225,5
catalogus	59	118	27	54		172
tshirt	7	35	1	5		40
tot		4323,25		11405,5	1565	14163,75
		4323,25		11405,5	1565	14163,75

De overige locaties waren vrij toegankelijk.

In het financiële overzicht staat hoe deze kassa's verder met elkaar zijn verrekend.